

Vaduguns

Otrdiena ● 2016. gada 6. septembris

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Drošības stundas

13.

Īsziņas

"Vaduguns" izsludina konkursu

Sadarbībā ar **Latvijas vides aizsardzības fonda laikraksts**

"Vaduguns" izsludina literāro un zīmējumu konkursu "Esmu saimnieks savā zemē". Aicinām jebkura vecuma bērnus un skolēnus izpausties brīvā formā (zīmējumos, domrakstos, aprakstos, dzejā, fotogrāfijās), kā redzat un iedomājaties videi draudzīgu saimniekošanu laukos. Skolēnu labākos darbus publicēsim laikrakstā "Vaduguns". Darbus gaidisim līdz 5.oktobrim (adrese: Balvi, Teātra ielā 8; e-pasts: edgarsgabranovs@inbox.lv vai vaduguns@apollo.lv).

Uzdāvina šķirošanas kastes

"ZAAO" informē, ka pārstrādei derīgos materiālus un sadzīvē radušos bīstamos atkritumus nedrīkst mest sadzīves atkritumu konteineros. Lai vēl vairāk PET, polietilēna, makulatūras, stikla un citu pārstrādājamu materiālu tiktu nogādāti uz pārstrādes rūpničām, SIA "ZAAO" savas darbības reģiona 28 pašvaldībām nodrošina pakalpojumu "Videi draudzīgs birojs" - pirmās 650 iekštelpu šķirošanas kastes jeb gandrīz 100 kastu komplekti pašvaldību administratīvās ēkās un izglītības iestādēs uzstādīti bez maksas. Kastu komplekts ietver 7 materiālu šķirošanas iespējas.

Būs lauku labumu tirdziņš

Atgādinām, ka 10.septembrī plkst. 9.00 Balvos, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, sāksies tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kurā keramīki Jolanta un Valdis Dundenieki piedāvās mini izstādi, kā arī būs iespēja interesentiem līdzdarboties pie podnieka ripas. Savukārt par skanīgu muzikālo atmosfēru gādās Višnas tautas nama lauku kapela Ineses Škujas vadībā.

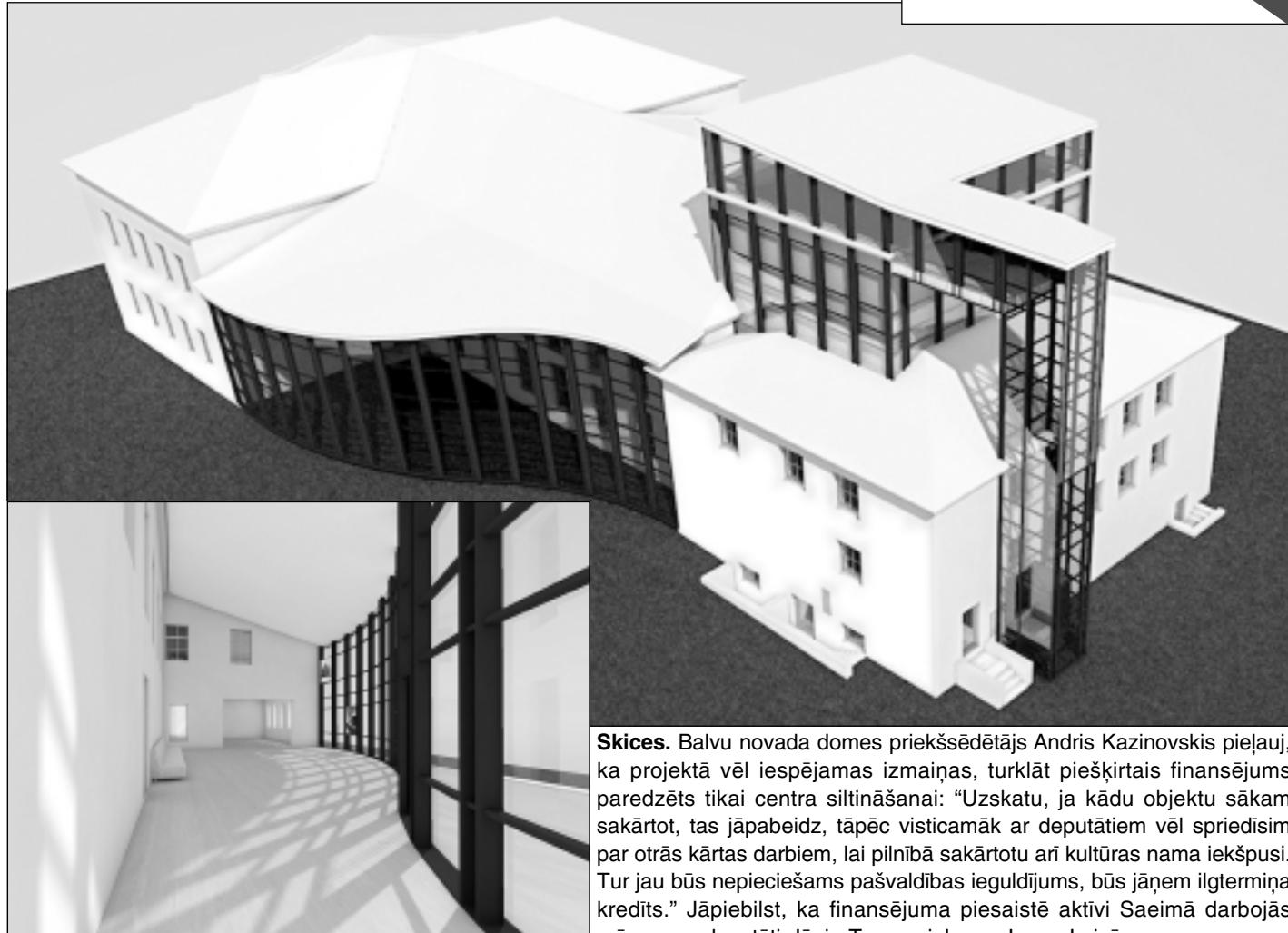
Notiks draudzes vakars

9.septembrī plkst. 19.00 Balvu Sakrālās kultūras centrā notiks draudzes vakars "Jauniešu dienas Krakovā".

Nākamajā
Vaduguni

● Orientēšanās tradīcijas
Jauni skolotāji – jaunas idejas

● Glīti un ērti
Viļakas Sociālās aprūpes centrs pēc remonta

Skices. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis pieļauj, ka projektā vēl iespējamas izmaiņas, turklāt piešķirtais finansējums paredzēts tikai centra siltināšanai: "Uzskatu, ja kādu objektu sākam sakārtot, tas jāpabeidz, tāpēc visticamāk ar deputātiem vēl spriedīsim par otrās kārtas darbiem, lai pilnībā sakārtotu arī kultūras nama iekšpusi. Tur jau būs nepieciešams pašvaldības ieguldījums, būs jāņem ilgtermiņa kredits." Jāpiebilst, ka finansējuma piesaistē aktīvi Saeimā darbojās mūspuses deputāti Jānis Trupovnieks un Inese Laizāne.

Rekonstruēs kultūras namu

Edgars Gabranovs

Ar mērķi veicināt globālo klimata pārmaiņu novēšanu, pielāgošanos klimata pārmaiņu raditajām sekām un sekmētu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ar Emisiju kvotu izsolišanas instrumenta finansējumu sniegs atbalstu 16 projektu īstenošanai Latvijā par kopējo finansējumu 39,5 milijoni eiro, tostarp piešķirot 1 miljonu 240 000 euro Balvu Kultūras un atpūtas centra pārbūvei.

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis, tiekoties ar valsts iestāžu vadītājiem, informēja par aktualitātēm novadā. Globālāk raugoties, kā uzsvēra novada vadītājs, priecē fakti, ka struktūrfonda programmas uzņem apgriezenus. Viņš pastāsti, ka finansējums piešķirts trīs izglītības iestādēm - Balvu Valsts ģimnāzijai, Balvu un Stacijas pamatskolām: "Mūsuprāt, šo finansējumu varētu izmantot lietderīgāk, piemēram, mūzikas skolas renovācijai vai bibliotēkas piebūves celtniecībai. Diemžēl situācija ir tāda, kāda tā ir. Neskatoties uz mūsu protestiem, netiekam klāt pārrobežu Latvija-Igaunija sadarbības projektiem. Tas ir nenormāli, ja Balvi, kas atrodas 40 km attālumā no robežas, nevar startēt šajos projektos, bet, piemēram, Liepāja var." Tāpat A.Kazinovskis klātesošajiem atzina, ka

pašvaldība ir tuvu tam, ka realizēs Krievijas-Latvijas projekts par Lāča dārza sakārtošanu. Tomēr visielikais gandarījums novada vadītājam ir par saņemto finansējumu Balvu Kultūras un atpūtas centra renovācijai, par kuru runāts gadiem ilgi. "Neesmu zemē metams," viņš jokoja informējot, ka ceturtieni saņemta vēstule, ka jānoslēdz ligums par finansējuma saņemšanu. Taujāts, kad uzsāksies celtniecība un ko tas nozīmē kultūras nama darbiniekiem, novada vadītājs paskaidroja, ka šonedēļ visticamā noslēgs līgumu ar celtniekiem. "Darbi drīz vien varēs sākties. Nauda jāapgust divos gados, tomēr pieļauju, ka vienosimies par atrāku darbu pabeigšanas termiņu. Ar kultūras centra vadītāju Anitu Strapcāni jau pārrunājām par mantu pārvešanu. Tas nozīmē, ka kultūras centrā pasākumi kādu laiku nenotiks un paralēli jārisina jautājums, kur atradīsies speciālisti. Iespējams, tā varētu būt muižas ēka. Lielākie pasākumi, piemēram, Jaungads vai pilsētas svētki, varētu notikt Kubulu tautas namā." Lūgts paskaidrot, ko plānots rekonstruēt, A.Kazinovskis atklāja, ka šis konkrētais projekts paredz siltināšanas darbus. "Tā ir visas ēkas siltināšana. Cik zinu, uz jumta konstrukcijas atradīsies arī vairākas saules baterijas. Būs citi vizuāli interesanti risinājumi, piemēram, sānu fasāde būs stiklota. Paredzēta arī stiklota kafejnīca. Domāju, Latvijā līdzīga kultūras nama nav, tas būs oriģināls."

Viļakā sveic jaunos skolotājus un pasniedz Atzinības rakstus.

7. lpp.

Lapegles tālais ceļš no Sibīrijas uz Balviem.

11. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 805 dienas!

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Iepriekšējā nedēļā pagājusi daudzu valstiski un ne tik valstiski svarīgu notikumu zīmē. Zīņa par deputātu algu krietno pielikumu, kas atkal izraisījis tautas sašutumu, 1. septembrī, kad tūkstošiem skolēnu visā Latvijā atsāka skolas gaitas. Bet mani aizkustināja kāds cits stāsts. Divu kundzišu, cienījama vecuma jubilāru, telefonzvani, kuros katra no viņām izstāstīja par to, kas sāp, par savām sajūtām un pārdomām. Stāsts tas pats vecais – avīzē publicētais ikmēneša jubilāru saraksts, kurā šīs kundzītes savu vārdu un uzvārdu tā arī neieraudzīja, lai arī ļoti gaidīja.

Pirms kāda laika Rugāju novada pašvaldība darīja zināmu, ka šādas zīņas vairs nesniegs, jo tas esot cilvēka datu aizsardzības pārkāpums. Pirms diviem mēnešiem to pašu paziņoja arī Balvu pilsētas pašvaldība. Saklikums ir likums, un tas stingri jāievēro. Piekrītu, bet ar vienu piebildi: kur paliek cilvēcība! Milie likumu un ieteikumu ievērotāji – ieskatieties šiem cilvēkiem acīs un paskaidrojet, ka viņu vārds un uzvārds jubilāru sarakstā ir noziedzīgs pārkāpums! Ieskaidrojet to vientošajiem cilvēkiem, kuri gaida, ka kāds, izlasījis avīzē par dzīves jubileju, viņus atcerēsies, piezvanīs vai atnāks. "Mums jau nevajag daudz. Tikai mazliet uzmanības, sarunu. Vai tiešām to neesam pelnījušas?" asarām acīs jautāja zvanītājas. Un tobrīd viņu priekšā man palika kauns. ļoti liels kauns, ka valsts norādes *no augšas* reizēm interpretējam pēc vajadzības, aizmirstot par vienkāršu un it kā visiem zināmu vārdu 'CILVĒCĪBA'.

Latvijā

No nākamā gada sāks ierobežot skaidras naudas darījumus. Šobrīd ierobežojumi uz darījumiem ar skaidru naudu attiecas tikai uz uzpēnumiemi un saimnieciskās darbības veicējiem, savukārt fiziskas personas skaidrā var maksāt jebkuru summu, vienīgi darījumi virs 3000 eiro ir jādeklarē VID. No nākamā gada, maksājot skaidrā naudā, Latvijā likumīgi vairs nedrīkstēs pirkt neko, ja darījuma summa pārsniegs 7600 eiro. Finanšu ministrija cer, ka likuma izmaiņas palīdzēs izskaušt praksi, kāda plāsi izplatīta, piemēram, auto tirdzniecībā, kad pēc spēkrata pierēģistrešanas CSDD tiek maksāts skaidrā, kas liez VID izsekot šiem darījumiem.

Krievijas miljonāre Piņķos uzcēļ elitāru skolu. Piņķos darbību uzsākusi jauna privātskola, kurā mācību maksa ir 19 000 eiro gadā. To saviem bērniem izveidojusi Krievijas miljonāre Jeļena Bujanova, bet tajā savu bērnu var pieteikt jebkurš vecāks, protams, ja viņš var atļauties samaksāt milzīgo mācību maksu. Bujanova teikusi, ka viņa "Exupery International School" izveidojusi tādēļ, ka viņai nav izdevies savus bērnus iekārtot ne prestižajā Žīla Verna Rīgas Franču skolā, ne Rīgas Starptautiskajā skolā, kur mācās daudzi ārvalstu diplomātu bērni, jo tur trūcis vietu.

Kolēgi pārsteigt: skolotājs, kurš meitenēm prasīja biksītes, bijis kluss un mierīgs. Jau ziņots, ka kāds skolotājs no Latvijas reģiona pilsētas nepilngadīgām meitenēm piedāvājis piepelnīties, apmierinot viņa sekuālās vēlmes, vēsta TV3 raidījums "Bez tabu". Vīrietis ar sludinājuma palīdzību piedāvājis meitenēm pirkst viņu nēsātās apakšbikses. Kāda jauniete ziņojusi, ka tam sekojis arī piedāvājums kopīgi pavadīt nakti, par to saņemot 80 eiro, kā arī veikt dažādas citas intimas darbības. Mežgalu pamatskolas ģeogrāfijas skolotājs, kurš internētā nepilngadīgajām piedāvāja piepelnīties, sniedzot intīma rakstura pakalpojumus, darbu izglītības iestādē un atstājis, aģentūru LETA informēja skolas direktore Solvita Putele.

Bērni kavē skolu, slikti mācās. Tērēs 40 miljonus problēmu risināšanai. Latvijā priekšlaikus mācības pametušo skaits šobrīd sasniedz 8,4% no visiem jauniešiem 18 – 24 gadu vecumā. Lai samazinātu šo skaitli vismaz par 2%, Izglītības kvalitātes valsts dienests (IKVD) īstenos Eiropas Savienības fondu atbalstītu projektu, paredzot šim nolūkam no 2017. līdz 2022. gadam tērēt gandrīz 40 miljonus eiro.

(Zīņas no portāliem www.apollo.lv, www.delfi.lv, www.kasjauns.lv)

Skats no malas

Pilsēta ir unikāla, bet tā jāsakārto

Maruta Sprudzāne

Jūlija nogalē pēc Viļakas novada domes sēdes klātesošajiem bija iespēja uzklasīt Jelgavas studentes MADARAS SILDEGAS bakalaaura darba prezentāciju "Viļakas centra publiskā ārtelpa". Savu darbu viņa aizstāvēja teicami (10 balles) LLU Vides un būvzinātņu fakultātes programmā "Ainavu arhitektūra un plānošana".

Kāpēc jaunietei interese par Viļakas mazpilsētu, - saruna ar Madaru pašu.

Kāpēc savu bakalaaura darbu rakstījāt tieši par Viļaku?

-Pirms pāris gadiem iepazinos ar cilvēkiem no Viļakas novada un pagājušā gada vasarā radās iespēja doties apskatīt šo pilsētu un tās novadu. Papētot pilsētas vēsturi un redzot, kā tur izskatās, tā mani uzrunāja ar savām apslēptajām un vēsturiskajām vērtībām, konkrēti: Viļakas dzīvojamā ēku koka apbūvi, trīs konfesiju baznīcām, Marienhauzenas muižas kompleksa drupām, Pušnicas upes ieleju, Viļakas ezera un tās salu ainavu.

Tad jau šo pilsētu esat iepazīnusi, kas tajā patīk, kas - ne tik loti?

-Varētu teikt, ka pilsētu esmu iepazīnusi vairāk teorētiski. Vairākas reizes esmu to apskatījusi, pie reizes analizējot dažādus tajā notiekošos procesus. Savas pārdomas un secinājumus vēlētos pārrūnāt arī ar iedzīvotājiem un pašvaldības pārstāvjiem, kas pilsētā dzīvo un sajūt to ik dienu. Tas jautu man Viļaku iepazīt daudz labāk un no vairākiem skatu punktiem. Viļakā mani saista vēsturiskā koka apbūve, kas dažviet saglabājusies no laikiem, kad pilsēta bijusi daudz attīstītāka un bagātāka. Manuprāt, šī briža situācija pilsētā nonāk pretrunā ar kultūrvēsturisko mantojumu. Kultūrvēsturiskais mantojums Viļakā nav izvirzīts kā prioritāra vērtība, līdz ar to tā saglabāšanai vai izcelšanai netiek veltīta uzmanība. To secināju, pirms diplomprojekta izstrādājot zinātniski pētniecisko darbu (ZPD) par Viļakas pilsētētēpas revitalizācijas iespējām.

Jūsu darbs novērtēts ar teicamu atzīmi – 10 ballēm. Kā to prezentācijā vērtēja citi, kuri klausījās un ar šo mazpilsētu varbūt nav pazīstami?

-Diplomprojekta vērtēšanas komisija par manu piedāvāto risinājumu izteicās atzinīgi ne tikai tādēļ, ka piedāvāju tiešu risinājumu, kā labiekārtot pilsētas centra teritoriju (sakārtojot Balvu – Abrenes ielas infrastruktūru, ierīkojot jaunus apstādījumus un labiekārtojuma elementu risinājumus un izveidojot dažādas aktivitāšu zonas), bet arī tādēļ, ka biju izveidojusi kopējo pilsētas attīstības shēmu, kurā vērsu uzmanību, ka, veidojot veselīgu pilsētas vidi, svarīgi ļemt vērā arī sociālos, ekonomikas un kultūras faktorus. Manuprāt, svarīga ir pašvaldības savstarpējā sadarbība ar pilsētas iedzīvotājiem, uzņēmējiem un kultūras nozares pārstāvjiem. Komisijas pārstāvji,

kas ar šo mazpilsētu mazāk pazīstami, teica, ka šāds projekta risinājums būtu saistošs ne tikai pilsētas iedzīvotājiem, bet arī tūristiem.

Kāds pašai palika iespaids pēc darba prezentācijas Viļakas novada domes deputātiem un vadībai? Ko viņi teicā, vai bija interesanti dzirdēt, kādām acīm Viļaku redz jauniete no Jelgavas?

-Jau sākot strādāt pie sava ZPD un diplomprojekta, veidojās diezgan laba sadarbība ar pašvaldības pārstāvjiem. Teiktu, ka domes pārstāvji bija atsaučīgi, pretimnākoši, sniedza projektesānai nepieciešamo informāciju. Arī pēc darba izstrādes pašvaldība labprāt vēlējās dzirdēt manu piedāvāto risinājumu. Pēc sava darba prezentācijas domes deputātiem un vadībai secinu, ka viņiem bija noderīgi dzirdēt manu izstrādāto projektu. Par Viļakas pilsētas vidi izsakos diezgan kritiski, tomēr pilsētā redz daudz potenciāli labu iespēju tās attīstībai. Saprotams, ka, lai Viļakā veiktu pārdomātus sakārtošanas darbus, nepieciešams ieguldīt lielas finanses. Taču ieteicu arī ātri un ar nelieliem līdzekļiem veicamus labiekārtošanas darbus, kuru rezultātā būtu panākts labas un sakārtotas vides efekts.

Ar ko, Jūs suprāt, izceļas Viļaka, bet ko noteikti vajadzētu mainīt tās ārtelpā un kāpēc?

-Kā apgalvo profesors Pēteris Zeile, tad "Latgale nav attāls un atpalicis Latvijas nostūris, bet gan ir tās sākums". Piedāvāju Viļakai kā vienai no Latvijas vārtu pilsētām pievērst īpaši lielu uzmanību. Viļaka atrodas pavisam tuvu Krievijas robežai, netālu no robežkontroles punkta "Vientuli". Šāds pilsētas ģeogrāfiskais novietojums vienlaikus ir gan pozitīvs, gan negatīvs faktors tās attīstībai. Viļaka ir viens no Latvijas galapunktiem, tādēļ, lai turp dots tūristi, jārada vēlme to apmeklēt. Pirmkārt, iesaku sakārtot pilsētas zaļās

Madara Sildega. Studente atzīst, ka ar patiku un interesi pētījusi Viļaku un vēlētos tuvāk iepazīt arī tās ļaudis.

teritorijas, izveidojot pārdomātus koku, krūmu un ziemciešu stādījumus, izcirst bojātos vai bīstamos kokus, sakārtot koku vainagus. Tas būtiski uzlabo pilsētas estētisko skatu. Otrkārt, pilsētā pašlaik neizmantotajām teritorijām būtu jāpiešķir funkcija un jāmēģina tās sakārtot.

Vai pašai bija interesanti veidot savu diplomprojektu par Viļaku?

-Protams, bija interesanti. Viļaka ir mazpilsēta, bet tās projektesānā jāievēro arī citi plānošanas principi kā lielai pilsētai. Arī pētīt Viļakas vēsturisko attīstību bija interesanti, jo atklāju, cik šī pilsēta ir unikāla. Lai novads attīstītos, arī Viļakas pilsētai kā tās centram nepieciešams pievērst daudz lielāku uzmanību un mīlestību.

Deputāta viedoklis

Aizkustināja linu ziedu iztēle

ALDIS PUŠPURS, Viļakas novada domes deputāts

-Samērā bieži dzirdam sūkstīšanos un vaimanāšanu, ka pie mums nekas nenotiek, nav intereses par Viļakas attīstību un tamlīdzīgi. Mums ir iezieme nepārtraukti gausties un pašiem neko daudz nedarīt. Laikam jau līdzšinējā pieredze nerossina cerību, ka te varētu notikt kas pozitīvs. Un te, manuprāt, brīnumis – meitene no Jelgavas pēta Viļakas vēsturi, tās apbūvi, pārmainas laika gaitā. Esot pilnīgi neatkarīgi no vietējiem lēmējiem, jaunietei radies sava ieskats. Mani aizkustināja viņas teiktais prezentācijā, ka jums linu ziedi ir gan novada, gan pilsētas ķerboni, bet jūs neko nedarāt, lai šo simbolu cienītu. Neviens no krūtis sitējiem līdz šim nav ar tādu mīlestību un aizrautību tik radoši plānojis Viļakas attīstību. Mani pašu ļoti aizkustināja studentes Madaras idejas un radošums.

Pats esmu pārliecināts, ka pēdējo gadu jauninājumi – strūklaka pie novada domes, jau tā pārblīvētā skvēra papildināšana ar kokiem un krūmiem, veco koku pilnīga izzāgēšana ap bijušā klostera ēku, neizteiksmīgais pulkstenis centra dobē nav patikšanu rosinoši piemēri. Bet Madara paredzējusi līna prezentēšanu daudzos variantos un veidos. Viņa bez aizspriedumiem un drosmīgi parauzījusies, kā veidot pievilciņu Viļakas centra daļu, paredzot ierīcot ziemciešu dobes ar ziliem ziediem (lini zied ar ziliem ziediem). Man radās priekšstats, ka netrūkst domātāju: nu, ko tu te iedrošinies... Attieksme bija arī tā, ka prezentācijas laikā novada domes priekšsēdētājs aizgāja zāles aizmugurē un darbojās savā datorā.

Kā vērtējat kārtējās nesaskaņas Latvijas hokeja virtuvē?

Viedokli

Jādomā par ieguldījumu jauniešos un skolēnos

ARVĪDS RACIBORSKIS, balvenietis, hokeja fans

Diemžēl Latvijas hokeja izlasei neizdevās izcīnīt ceļazīmi uz 2018.gada Ziemas olimpiskajām spēlēm Dienvidkorejā, pēdējā un izšķirošajā mačā pret Vāciju piedzīvojot zau-

dējumu. Tiesa, ļoti pārliecinoši uzvarējām Austrijas valstsvienību, bet diezgan grūti gāja pret grupas pastarīti Japānu. Jāteic, gadu gaitā pierādījies, ka latviešiem sportā ir raksturīgi izrādīt nopietnu pretestību un arī uzvarēt spēcīgas izlases, bet ik pa laikam piedzīvot zaudējumus pret komandām, kuras būtu jāuzvar. Tas viss skaidrojams no psiholoģiskā viedokļa.

Kādēļ aizvadītajās dienās pirms olimpiskā kvalifikācijas turnīra publiski atkal izskanējušas nesaskaņas Latvijas hokejā? Uz šo jautājumu grūti atbildēt, arī izdarīt kaut kādus secinājumus apgalvojuma formā nebūtu pareizi, jo sabiedrības lielākā daļa par nesaskaņām starp Latvijas Hokeja federācijas prezidentu Kirovu Lipmanu un hokeja izlases galveno treneri Leonīdu Beresnevu zina tik daudz, cik lielā mērā šos notikumus atspoguļo mediji. Jebkurā gadījumā šādai rīcībai jābūt ļoti pamatošiem iemesliem.

Velos uzsvērt, ka vaina ne tik daudz jāmeklē hokeja federācijas vadībā, bet vairāk naudas jāiegulda pašā hokeja pamatā – jauniešos, skolēnos. Tādējādi pēc desmit un vairāk gadiem varēsim cerēt uz augstākiem rezultātiem. Protams, Latvijas valsts nav liela, arī iedzīvotāju skaits ir salīdzinoši mazs, un nevar teikt, ka pie šiem apstākļiem hokeja izlase spēlē slikti. Tomēr šobrīd Latvijas hokeja potenciāls ir tāds, kāds tas ir, un mēs noteikti varam labāk. Arī pašreizējais jaunais izlases treneris Haralds Vasiljevs, iespējams, vairāk saliedēs komandu, bet nekādu krietiņu lielāku piensumu nevar dot, jo, kā saka, kādi ieroči pieejami, ar tādiem arī karo. Aktuāls ir arī jautājums

par hokeja attīstību mūspusē. Ja naudu hokejam vairāk ieguldītu reģionos, iespējams, kāds augsta līmeņa hokejists būtu arī no, piemēram, Balviem. Tāpat ļoti iespējams, ka arī šobrīd kāds no mūspuses bērniem ir ar lielu potenciālu hokeja spēlē, bet mēs to neuzzināsim līdz brīdim, kamēr valstiskā līmenī netiks nopietni domāts un ieguldīti līdzekļi hokeja attīstībai reģionos. Pašlaik viss vairāk vai mazāk notiek entuziasma līmenī. Arī runājot par hokeja nākotni pēc desmit gadiem, protams, vēlos domāt, ka viss būs labi, bet šobrīd nākotne neizskatās diez ko rožaina. Latvijai nav nopietnas jauniešu hokeja ligas, arī Latvijas čempionāts hokejā pieaugušajiem, atklāti runājot, ir diezgan nožēlojamā līmenī. Savukārt par Kontinentālo hokeja līgu, kur spēlē daļa Latvijas hokejistu, radies iespaids, ka šai līgai pietrūkst turpmākās izaugsmes vizijas. Tādējādi Latvijas izlasei, kā saka, nav no kā smelties, lai, komplektējot izlasi turnīriem, būtu patiesām spēcīga konkurence. Tādēļ vēlreiz vēlos atkārtot, ja Latvijas hokejā turpināsies dažadas intrigas, bet netiks domāts par ieguldījumu jauniešu attīstībā, turpināsim stāvēt uz vietas.

Fakti

- Neilgi pirms Olimpiskās kvalifikācijas turnīra, kurā Latvijas hokeja izlasei bija iespēja izcīnīt ceļazīmi uz Ziemas olimpiskajām spēlēm Dienvidkorejā, hokeja izlases galvenā trenera amatu negaidīti pameta Leonīds Beresnevs.

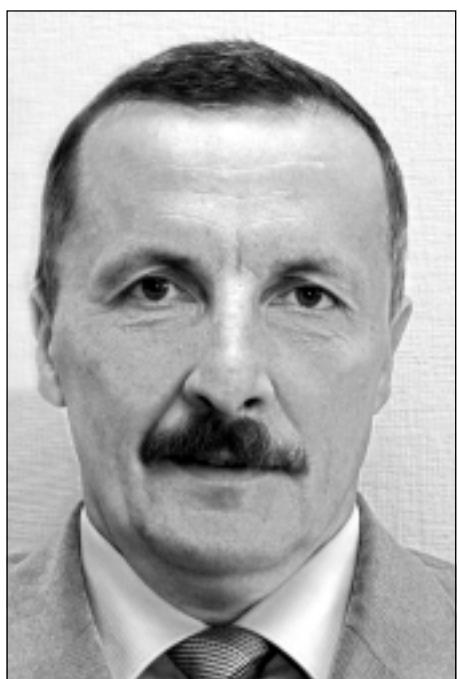
- Leonīds Beresnevs to pamatoja, ka netiek pildīts abu pušu – trenera un Latvijas Hokeja federācijas (LHF) – parakstītais darba ligums. "Pēc Pasaules čempionāta algu vairs neesmu saņēmis. Ir tikai solijumi," sacīja L.Beresnevs.

- LHF prezidents Kirovs Lipmans uzskata, ka tā dēvētā Beresneva lieta ir pasūtījums un LHF attiecībā pret nu jau bijušo valstsvienības galveno treneri nav neko pārkāpusi. Tāpat K.Lipmans teica, ka alga nebija samaksāta par vienu mēnesi, jo grāmatvede bija atvainojumā.

dārgi. Iespējams, kāda maza hokeja zvaigznīte bijusi vai ir šobrīd arī mūspusē, bet mēs to varēsim uzzināt tikai brīdi, kad hokeja infrastruktūra pienācīgā valstiskā līmenī tiks nodrošināta arī valsts nostūros.

Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis

Visa atslēgas vārds ir nauda

EDUARDS STALIDZĀNS, hokeja fans

Ja publiskajā telpā izskanējušās ziņas, ka līdzšinējais izlases treneris Leonīds Beresnevs

pameta trenera amatu, jo viņam par trīs mēnešiem nav samaksāts noslēgtajā līgumā paredzētais atalgojums, ir taisnība, tad Latvijas Hokeja federācijas prezidents Kirovs Lipmans visā šajā situācijā nav gluži ar tīru sirdsapziņu. Turklat diezgan nesen federācijai naudas jautājumos bija domstarpības arī ar hokejistu Jāni Spruktu, kurš nepiedalījās izlases spēlēs. Piekritisiet, ka tas par kaut ko liecina. Jāsprot, ka runa neiet par amatieru sportu. Hokejs - tas ir darbs, profesija. Ja trenerim par ieguldīto darbu nesamaksā, ir pašsprotami, ka par baltu velti neviens savu laiku, pūles un zināšanas neziedos. Protams, ļoti daudz nozīmē patriotisms un līdzjutēju atbalsts, bet, ja treneri vai spēlētāju, pretēji solitajam, nenovērtē finansiāli, tad arī rodas tamlīdzīgas situācijas. Vairumā gadījumu visu nesaskaņu atslēgas vārds ir viens un nemainīgs – nauda. Turklat jebkura veida nesaskaņas negatīvi atspēlējas uz hokejistu parādīto sniegumu laukumā.

Lai arī Latvijas izlasei neizdevās kvalificēties Olimpiskajām spēlēm, patīkami bija skatīties izlases spēli pret Austriju. Puiši bija noskaņojušies, un lidera lomu uzņēmās Kaspars

Daugavīnš. Kas attiecas uz spēli pret Japānu, jau pirms mača prognozēju, ka pret šo valstsvienību mūsējiem viegli neklāsies. Iespējams, tādas bija trenera nostādnes, lai hokejisti pietaupa spēkus izšķirošajam mačam pret Vācijas izlasi. Tajā pašā laikā no savas pieredzes zinu, ka, pārāk atlaižot vājā, pēc tam savākties un uzvarēt spēli ir grūti. Tā arī notika. Tāpat Latvijas sporta pieredze liecina, ka mūsējie vairumā gadījumu parāda labu spēli pret spēcīgām izlasēm, bet nereti salīdzinoši sliktu sniegumu demonstrē pret vājākām izlasēm.

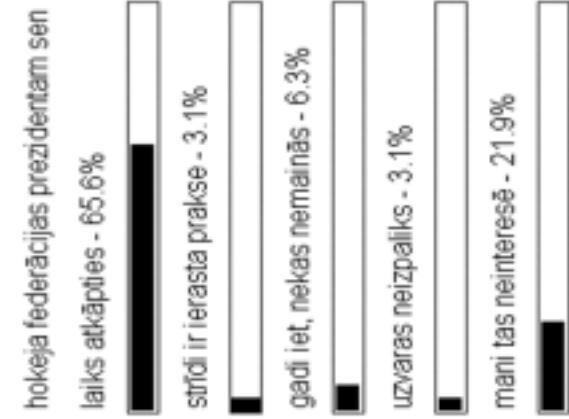
Latvijas hokejisti spēlē Kontinentālajā hokeja līgā, notiek arī paaudžu nomaiņa, un kopumā hokejam ir perspektīva. Tomēr, lai Latvijas hokejs nākotnē sasniegtu augstvērtīgākus rezultātus, nepieciešams ieguldīt jauniešu attīstībā. Tāpat svarīgi atbalstīt hokeju valsts reģionos. Piemēram, mūspusei tuvākās ledus halles, kur iespējams nopietnāk spēlēt hokeju, ir Valmierā un Daugavpilī. Lai jaunieši varētu regulāri izbraukāt šo ceļu un trenēties, atkal nonākam pie naudas jautājuma. Ekipējums, ceļa izdevumi un viss pārējais hokejam nepieciešamais izmaksā diezgan

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat kārtējās nesaskaņas Latvijas hokeja 'virtuvē'?

Balsīs kopā: 32

Laime, kas ilga gadu, mēnesi un četras dienas...

Sanita Karavoičika

"Drīz būs pagājušas divas nedēļas, kopš viņu guldījām zemes klēpi, bet sirdi joprojām milzīgs tukšums un prātu aptumšo sāpes. Neticas, ka nu ir viss. Neticas, ka dzīve, kuru steidza dzivot, jau beigusies, un visiem laimīgajiem mirkliem liktenis ar vienu pieskārienu pēkšni pārvilcis melnu, treknū svītru..." teic bijušā rugājieša ANDRA DAKUĻA, kurš traģiski zaudēja dzīvību 15.augustā Krētā, tuvinieki.

Andris bija patiesi īsts draugs, milošs dēls mammai Aijai un tēvam Antonam, milošs brālis Ilzei, Ilonai un Aivaram. Viņš vienmēr bija gatavs visiem sniegt izpalīdzīgu roku, tieši tādēļ viņš iemantojās ļoti daudz patiesi uzticamu draugu. Andri pazina ne vien viņa dzīmtajā pusē Rugājos, bet arī Balvos. Savas pirmās darba gaitas viņš uzsāka kā skolotājs Rugāju vidusskolā, pēc tam 7 gadus nostrādāja Balvu Valsts ģimnāzijā par skolotāju un direktora vietnieku informatīvajos jautājumos. Taču dzīve iegrožījās tā, ka pirms diviem gadiem Andris pameta darbu skolā un aizbrauca uz Rīgu, kur sāka strādāt uzņēmumā "BalticTAXI". Tur viņu jau gaidīja bērnības draugi – tie paši rugājieši, ar kuriem kopā pavadīti daudzi skaisti un piedzīvojumu pilni gadi. Tieši "BalticTAXI" pirms gada - 10.jūlijā - Andris satika savu mīlototo meiteni, kura arī strādāja par taksometra vadītāju. Bija darbdienas beigas, vēls vakars, kad Ausma piebrauca uzpildīt mašīnu autogāzes stacijā. Bija izveidojusies gara rinda, kurā bija arī Andris. Viņš pienāca un uzrunāja simpātisko koleģi, mazliet pakojetēja, un katra devās savā virzienā. "Iekāpu mašīnā, paskatījos spogulī un nošausminājos – nogurušas acis, izsmērējusies skropstu tušā, skats nekāds," pirmo tilķšanos ar Andri atminas Ausma. Tajā brīdī viņa sarakstījās ar darba koleģi un ieminējās par simpātisko puisi, kurš Ausmu uzrunāja no 66.borta. Kolēge atsūtīja ziņu, ka puisi sauc Andris Dakulis. "Aizbraucot mājās, nosūtīju viņam draudzības uzaicinājumu, nepagāja ne minūte, un sekoja pirmā ziņa no Andra par to, cik mūsdienās sociālajos tīklos viegli atrast kādu cilvēku. Tā sākās mūsu sarakste. Nākamajā dienā viņš mani ar darba koleģi un mūsu bērniem aizveda uz Zvejnieksvētkiem. Kopš tās dienas viņš paņēma un nelaida manu sirdi valā. Neņemot vērā manis teikto, ka nekad neielaidīšos nopietnās attiecībās ne ar vienu darba koleģi, Andris šo stereotipu salauza, neprasot manu viedokli," teic Ausma.

Dzimšanas dienā uzdāvināja ceļojumu

Ausmas un Andra dzīvesstāsti savā ziņā bija līdzīgi – abi dzīvē smagi apdedzinājusies un zaudējuši tīcību mīlestībai, abiem bija bērni. Ausmai meitiņa Patricija, bet Andrim viņa *zakīši* - Sandris, Samanta un Kristeriņš. Taču, neskatoties ne uz ko, viņi tomēr atrada viens otru, viens otram noticēja un pierādīja – mīlestība tomēr ir! Beidzot Andris smaidīja, beidzot varēja just, ka viņš patiesi dzīvo, jo bija viss, ko viņš vēlējās. Līdzās viņam staroja arī Ausma, kura pēc šķiršanās no vīra bija zaudējusi tīcību vīriešiem: "Mums bija tik lieli plāni! Gribējām nomainīt dzīvokli, mašīnu, salauīties un veidot kopīgu ģimeni. Viss notika," stāsta Ausma. 7.jūlijā Andris svinēja 31.dzimšanas dienu. Par godu šiem svētkiem un kopā būšanas gada jubilejai Ausma mīlotajam vīrietim nolēma pasniegt īpašu dāvanu – ceļojumu uz ārzemēm. Viņa katru gadu krāja naudu, lai ar meitu kaut kur aizbrauktu, taču šoreiz draugi pārliecināja, ka jābrauc divatā ar Andri, lai beidzot var izbaudīt divvientulību. Arī bērni bija ar mieru. Līdz pat

pēdējam brīdim viņi nezināja, kad un uz kurieni brauks, līdz tūrisma firmā piedāvāja izdevīgu ceļojumu uz Krētu, kur Ausma bija jau bijusi divas reizes. 13.augustā viņi izlidoja no Rīgas lidostas un veiksmīgi sasniedza galamērķi. Andrim šis bija pirmais tālais ceļojums, pirmais lidojums ar lidmašīnu. Viņš bija ļoti laimīgs... Iekārtojusies greznajos viesnīcas apartamentos, viņi izstāgāja apkārtī, tuvējās ieliņas, aizgāja uz pludmali, kur todien plīvoja karogi, kas bija brīdinājums, ka slikto laikapstāķu dēļ peldēties aizliegts. Taču tas prieku nemazināja. Bija taču viesnīcas baseins, kur nopeldēties! Dienā redzēto viņi steidza iemūžināt fotogrāfijas, tobrīd pat nenojaušot, ka tās abiem kopā būs pēdējās...

Tas nav viņš, tas nav viņš!

Pienāca nākamās dienas rīts. Karogu pludmālē vairs nebija, kas nozīmēja, ka peldēties atļauts. Pēc brokastīm Ausma ar Andri devās uz pludmali. Todien vējš vairs nešķita tik brāzmainis un viļņi jūrā tik draudīgi. Ausma nolēma nopeldēties pirmā, taču pēc spēcīgā viļņa, kas parāva zem ūdens, peldēties prieks noplaka un viņa izgāja krastā. Tad jūrā iebrida Andris. Viņš gāja arvien tālāk un tālāk, mierīgi pārvarot viļņus. Viss bija kārtībā, līdz pēkšni Ausma izdzirdēja rosību un saucienus. Kāda sieviete un vīrietis rādija uz Andri un sauca: "On tonet!" (viņš slikt). "Piecēlos un paskatījos - Andris mierīgi peldēja. Cilvēkiem atbildēju, ka viņš nevis slīkst, bet peld. Vēl pēc brīža pie Andra piepeldēja turku tūrists, lai apjautātos, vai viss kārtībā. Andris apgalvojis, ka viņam nekas nekāš, viņš pats tikšot krastā, viss kārtībā," par tās dienas notikumiem stāsta Ausma. Vēlreiz pārliecinājusies, ka mīlotajam nekas nekāš, viņa sāka rošīties un kārtot mantas somā. Ausma gribēja paitēt uz klints pusī. "Redzēju, ka Andris peld uz muguras. Viens vilnis viņam pārgāja pāri, Andris atkal parādījās uz ūdens un tikpat mierīgi turpināja peldēt. Tad nāca vēl viens vilnis, arī pēc tā viņš turpināja peldēt. Nekas neliecināja par nelaimi. Paņēmu mantas un sāku iet. Pagāja 1-2 minūtes, aizgāju līdz klints vidum un pēkšni jūrā ieraudzīja cilvēku, kurš peldēja ar muguru uz augšu. Sāku ar acīm meklēt Andri un nevarēju atrast. Ieraudzīju, ka kāds vīrietis peld ar muguru uz augšu... Četriem vīriešiem, kuri stāvēja pie klints, sāku prasīt, kur ir Andris? Kur ir mans vīrs? Tas taču nav viņš... Manas acis šaudījās pāri visai jūrai, meklējot viņu, bet neko neatrada. Metos uz klints malas pusī, lai meklētu viņu. Tajā brīdī vīrieši saprata, kas es esmu. Ka tas ir viņš, kuru mēģinu sameklēt..." nespējot valdīt asaras, atminas Ausma. Pēkšni viņu satvēra divi vīrieši un ar žestiem parādīja - it's over (viss beidzies). Tas, kas notika tālāk, līdzīnājās Jaunai Šausmu filmai. Ausma nespēja aptvert notikušo un nebeidza vien skandināt: tas nav viņš, tas nav viņš... Tas nevar būt viņš... Virieši viņu aizveda uz restorānu, kas atradās uz klints, un mēģināja vest pie saprāta, uzgāzot ledainu ūdeni: "Sēdēju kā jaunā murgā un, nepieņemot to kā realitāti, nebeidzu skandināt: tas nav viņš. Tas nevar būt viņš, viņam mājās trīs bērni... Tikai ne to... Pienāca blakus esošā veikala pārdevēja un pateica, ka glābēji vīrieti izvilkūši krastā. Lai kā arī necentos izraudīties un nelūdzos, mani nepielaida ne 100 m tuvumā. Redzēju, kā viņu elpina, kā piebrauc ātri palīdzība un Andri liek uz nestuvēm. Vīriešiem jautāju, vai krastā izvilktajam puismē bija rūtaine šorti. Viņi atbildēja - jā, taču es joprojām neticēju. Līdz pēdējam brīdim gaidīju, ka Andris ienāks pa durvīm, pienāks pie manus, apķers no aizmugures un pateiks: kas te notiek, mīlā, kāpēc tu sēdi un raudi?" Pēc neilga brīža viesnīca ieradās policisti un jauno sievieti aizveda uz slimnīcu, ik pa laikam iemīnoties par niecigu pulsu, kas parādījies, un mierinot, ka viss būs

Foto - no personīgā arhīva

Garākā un laimīgākā diena. 14.augusts bija garākā un laimīgākā diena Ausmas un Andra mūžā - minūtes un stundas stāvēja uz vietas, it kā liktenis zinādams deva izbaudīt katru pēdējo mirkli. Viņi nokļuva paradīzē, kas vienā sekundē pārvērtās par elli. Tagad tuviniekiem no Andra palikušas vien daudzās atmiņas un viņa turpinājums – trīs bērniņi – Sandritis, Samantiņa un mazais Kristeriņš, kurus viņš ļoti mīlēja, sargāja un vienmēr to darīs arī turpmāk.

kārtībā. Ausma uz turieni brauca ar cerību, ka Andris ir dzīvs.

Pārņēma Andra miers

Garais ceļš pa slimnīcas gaiteņiem likās cerību pilns. Pirmā, ko Ausma satika slimnīcā, bija Tatjana no tūrisma firmas. Sieviete nāca pretī un jautājumiem, vai Andris elpo, vai viņš dzīvs, spēja tikai pagrozīt galvu... Tajā mirkli Ausmai viss bija skaidrs bez vārdiem. To, kas notika vēlāk, viņa labprāt izdzēstu no atmiņas – histērija, asaras, neticība, lūgšanās daktere, lai palaiž pie Andra, līdz pat ultimāta uzstādīšanai, ka nepamatīs slimnicu, kamēr neieraudzīs viņu. Uzstājiba līdzēja, dakte re piekrita. "Protams, pati baidījos no tā mirkļa, biju pārbījusies un man šķita, ka turpat palikšu arī es. Man atvēlēja vien pāris minūtes. Iegāju telpā un pēkšni histērijas vietā pārņēma Andra miers. Tajā brīdī zem apziņā atcerējos, ka cilvēks stundu pēc miršanas vēl visu dzird, tādēļ nedrīkst ceļ paniku. Piegāju pie Andra, vienkārši stāvēju un skatījos, noglāstīju viņu. Tad sanēmu sevi rokās un pateicu visu, ko gribēju pateikt. Teicu, cik ļoti mēs visi viņu mīlam, lai nepārdzīvo, lai nesatraucas... mēs tiksam galā. Notīriju vaigu, noglāstīju, iedevu pēdējo buču, un man nācās iet..." valdot asaras, stāsta Ausma. Vēlāk policisti viņai pastāstīja, ka tajā dienā noslīkuši četri cilvēki, savukārt vietējie – grieķi – mierināja sakot, ka 15.augusts Grieķijā ir Visu svēto dienu. Diena, kad aizsaulē aiziet tikai labi cilvēki - tie, kuri kļūst par enģeļiem un vēlāk visus sargā no augšas.

Tik grūti tagad teikt – bija...

Kad pirmais šoks pagāja, vajadzēja saņemties un piezvanīt tuviniekiem. Ausma pēkšni telefonā nevarēja atrast nevienu numuru. Tad atcerējās, ka Andra brālis ir *feisbukā* draugs, uzrakstīja viņam vēstuli, lai steidzami piezvana. Nepagāja mirklis, un atskanēja zvans. "Aivars priecīgā balsī sasveicinājās un pajautāja, kā mums iet. Teicu, ka nezinu, kā lai pasaka. Andris

nomira.... viņš noslīka... manā acu priekšā. Pēc ieilgušas pauzes otrā klausules galā atskanēja raudas..." atceras viņa. 15.augusts vienā mirkli kļuva par dzīves mēlnāko dienu visiem Andra tuvākajiem cilvēkiem. Māsa Ilona stāsta, ka vēl iepriekšējās dienas vakarā, saņemot Andra atsūtītās Krētas bildes, abas ar Ilzi nopriecījās par brāli. "Mēs pat nezinājām, ka viņi jau aizbraukuši, kad pēkšni saņēmām bildes ar palāmām – abi tik laimīgi un smuki. Tovakar ar māsu priecīgās norunājām, cik labi, ka Andrim ir Ausma. Beidzot viņam dzīve sakārtojusies un brālis ir laimīgs," stāsta Ilona. Viņa ar Andri pēdējo reizi sarakstījās 14.augusta vakarā. Brālis stāstīja, ka iespaidu ir daudz - jūtas noguris no garā pārbraucienā, vakarā abi pastaigāsies un ies gulēt. "Labi, jātin pastaigāties, tad jau wi-fi nebūs. Davai, mās..." rakstīja Andris. Uz ko Ilona viņam atbildēja: "Davai! Pēdējā bilde vislabākā!" Tā bija pēdējā abu sarakste.

Tikai vēlāk, meklējot atbildi uz jautājumu: "Kāpēc?", Andra ģimene mēgināja atminēties, vai pirms tam bija kādi brīdinājumi, priekšnojautas. Izrādījās, bija. 14.augustā Andra mamma ar no Maskavas atbraukuso māsu un meitu Ilzi devās uz svētkiem Aglonā. Baznīcā viņa nodomāja par katru bērnu un aizdedza svečīti. Aizdegās visas, izņemot Andra. Tā spīti turējās pretī, līdz tomēr to izdevās aizdegt no lielās, kopējās uguns. Tobrīd neviens par tuvojošos nelaimi pat nenojauta. Visas zīmes un priekšnojautas pēc tam varēja sazīmēt daudz un diktī, bet liktenis izlēma savu.

Tagad, kad mīlais brālis guldīts zemes klēpi, Ilona katru vakaru iet gulēt ar domu, ka viņu ieraudzīs sapnī: "Nekā – viņš nenāk. Bet es tāpat gaidu un gaidīšu." Tāpat gaida arī mamma, māsa, brālis un arī Ausma, kura pēc notikušā vairs nespēj atgriezties abu kopīgajā darbavietā "BalticTAXI". Lai vai kā, visi zina, ka Andris tāpat būs blakus un visus sargās no turienes – no gaišās mākoņa maliņas debesīs! Viņu sirdis viņš mūžam būs dzīvs – labsirdīgs, smaidīgs un laimīgs!

Aktuāli

Celīnieki atjauno autobusu pieturas

Ingrīda Zinkovska

Valsts akciju sabiedrības "Latvijas autoceļu uzturētājs" Rēzeknes ceļu rajona Balvu nodaļas teritorijā šogad atjauno četras autobusu pieturas - trīs no tām remontē, bet ceturtā uzstādīta jauna.

Valsts akciju sabiedrības "Latvijas autoceļu uzturētājs" Balvu nodaļa atjauno autobusu pieturu Silakrogā uz Viļakas ceļa, autobusu pieturu "Lauzu tilts" uz Tilžas ceļa, netālu no pagrieziena uz Vecīlžu, Rūbānu autobusu pieturu Lazdukalnā uz ceļa Rēzekne - Gulgene. Minētajām trim autobusu pieturām ceļu uzturētāji maina jumtus. No jauna uzstādīta autobusu pietura Semenovā uz Viļakas - Kārsavas ceļa. Šeit arī no jauna izveidota autobusu pieturas platforma. Autobusu pietura Semenovā ir standarta. Tādas šogad uzstādītas arī citviet Latgalē.

"Semenova ir Medņevas pagasta centrs, un jauna autobusu pietura mums bija nepieciešama. Vecā pietura bija ne vien vizuāli nepievilcīga, bet arī sāka brukti. Par jaunas pieturas vajadzību rakstījām iesniegumu "Latvijas ceļu uzturētājam". Tas bija pērn. Mūsu lūgumu uzklasīja, pieturas izbūvi iekļaujot šī gada uzņēmuma budžetā. Pieturas platformu šovasar izbūvēja Balvu ceļu uzturētāji, bet paviljonu uzstādīja firma, kas to izgatavoja. Pieturas platforma savienota ar gājēju ceļu un vizuāli izskatās ļoti labi. Paviljonu gan varēja vēlēties citādāku. Slikta gadalaikā pasažieriem aizvēja te nebūs, jo

paviljona sānu sienas sedz siets. Arī soliņš varēja būt garaks. Droši vien tas ir lētākais pieturas variants, - spriež iedzīvotāji. Bet par jauno pieturvietu paldies!" saka Medņevas pagasta pārvaldes vadītājs Juris Prancāns.

Ne viens vien ceļotājs ir atzinīgi novērtējis sabiedriskā transporta pieturvietas kaimiņvalstīs, piemēram, Igaunijā, Baltkrievijā. Latvija ne vien samazinās iedzīvotāju, bet arī pasažieru skaits, tādēļ daudzas pieturas ar nojumēm netiek atjaunotas, atstājot tikai ceļa zīmi - autobusu pietura.

Pasažieru, kas pārvietojas ar sabiedrisko transportu un Semenovā gaida autobusus, pagaidām pietiek. Dienā te vairākas reizes garām kursē gan starppilsētu, gan vietējie autobusi. Ceļš Viļaka - Kārsava ir pilnībā noasfaltēts. Vairāk pasažieru ir pieturvietās, ko šovasar celīnieki atjauno jau minētajās autobusu pieturās. Autobusu pieturas autoceļu uzturētāji remontē un izgatavo no ikdienas ceļu uzturēšanas līdzekļiem.

Autobusu pietura Semenovā. Medņevas pagasta centrā uzstādītā autobusu pietura ir standarta. Tādas Latgales reģionā šovasar uzstādītas četras. Medņevieši uztraucas, ka pieturā soliņš ir par īsu un pieturas sānos stikla vietā - siets. "Pieturā nav paredzēts uzturēties ilgstoši. Vējš var pūst pieturā arī no ceļa pusēs. Siets ir, lai redzētu autobusu nākam. Varētu likt arī stiklu, ja cilvēki stiklus nedauzītu," paskaidroja Rēzeknes ceļu nodaļas vadītājs Andris Hiščenko.

Foto - A.Kirsanovs

Remontē veco Silakroga pieturu. Nav patīkami gaidīt sabiedrisko transportu, kad pūš vējš un īst lietus, ja nav kur patverties. Vairākas autobusu pieturas mūspusē laika gaitā kļuvušas ne tikai vizuāli nepievilcīgas, bet nepilda arī savas funkcijas, - nepasargā pasažierus no lietus un vēja, tādēļ tās pakāpeniski remontē. Pie jauna jumta nesen tikuši arī pietura Silakrogā.

Foto - J.Prancāns

Pieredze

Lazdulejā gatavojas rudens - ziemas sezonai

Irena Tušinska

Klāt rudens pirmais mēnesis, sācies jaunais mācību gads, un ziema vairs nav aiz kalniem. Gatavošanās aukstajam gada periodam notiek arī Lazdulejas pagastā, kur uzbūvēts jauns malkas šķūnis, ko drīzumā piepildīs ar sagādātajiem malkas krājumiem. Pagasts ir gatavs arī jaunajam mācību gadam. Lai gan Lazdulejā nav pašiem savas mācību iestādes, īkviens apkārtēnē dzīvojošais bērns varēs nokļūt skolā vai pirmsskolas izglītības iestādē, braucot ar pagasta skolēnu autobusu.

Lazdulejas pagasta pārvaldes vadītājs Andris Višņakovs atklāj, ka vajadzība pēc jauna malkas šķūņa brieda jau labu laiku. Lai gan vecajā šķūnī vēl glabājas iepriekš sagādātie malkas krājumi, tas ir savu laiku nokalpojis. "Caur jumtu varējām skatīties zvaigžņotajā debesis, arī nesošās konstrukcijas jau sākušas plaisirāt," vajadzību pēc jaunas būves pamato A.Višņakovs. Lai gan ar šo ieceri pagasts vērsās pie novada pašvaldības jau pērn, naudu šķūņa izbūvēi - 5 tūkstošus euro - piešķīra tikai šogad. Ar vietējā uzņēmuma SIA "5V" strādnieku veikumu, kuri darbus pabeidza divu mēnešu laikā, A.Višņakovs ir apmierināts.

Papildina malkas krājumus

A.Višņakovs atklāj, ka katru gadu novada pašvaldība pagasta ēkas apkurei nepieciešamās malkas iegādei iedala četrus tūkstošus euro. Ēkas, kurā izvietota pagasta pārvalde,

bibliotēka, tautas nams, bāriņtiesa, sociālie darbinieki, pasts un feldšerpunkts, apkurei sezonas laikā nepieciešami aptuveni 170 kubikmetri malkas, - apgalvo pagasta pārvaldnies. Šobrīd turpinās malkas sagādes darbi. Iepriekš sarūpētais kurināmais gan pagaidām glabāsies vecajā šķūnī, jo pārvietot to būtu lieks darbs. Savukārt jaunos malkas krājumus glabās nesen uzceltajā novietnē. "Intensīvi strādājam pie malkas sagādes. Taču ķemot vērā, ka šogad visā novadā samazināts tā sauktā simlatnieku skaits (iepriekšējos gados pagastā bija pieci, tagad - trīs simlatnieki), mums katastrofāli pietrūkst vīriešu darba roku, jo ne visi var malku zāgēt un skaldīt - sievietes to var tikai nēsāt. Bet šobrīd mums ir tikai viens vīriešu kārtas simlatnieks," situāciju, kāpēc darbi notiek lēnāk nekā gribētos, skaidro A.Višņakovs.

Vajag jaunu jumtu

A.Višņakovs atklāj, ka strādājot par Lazdulejas pagasta pārvaldniku ceturto gadu, katrā no tiem centies panākt kādu uzlabojumu. 2013.gadā veikts pagasta ēkas iekštelpu remonts, 2014.gadā uzbūvēta jauna brīvdabas estrāde, 2015.gadā novada pašvaldība pagastam piešķīra papildus finansējumu zāles plāvēja traktora, zāgu, trimmeru iegādei, bet šogad uzcelts jauns malkas šķūnis. "Gribējām arī nobrugēt nelielu ceļa gabaliņu līdz jaunajam šķūnim, bet tam naudu nepiešķīra," piebilst Lazdulejas pagasta pārvaldnies.

Kā jebkurā pagastā, arī Lazdulejā vajadzību netrūkst. "Nākotnē gribētos nomainīt pagasta ēkas jumtu, jo tas ir tikpat vecs kā šī celtne. Taču saprotu arī novada vadību, kas prioritāti piešķir ēkām, kurās, piemēram,

Foto - A.Kirsanovs

Plašs un ērts. Jaunais šķūnis pagaidām stāv tukšs, bet drīzumā to sāks piepildīt jauni malkas krājumi.

atrodas bērnudārzi. Vēl viena iecere ir nākotnē izbūvēt garāžu skolēnu autobusam. Pagaidām vietējais uzņēmējs Normunds Lapsa sala laikā neatsaka paturēt autobusu savās telpās, bet vajadzētu pašiem savu garāžu," dažas no iecerēm atklāj A.Višņakovs. Viņš piebilst, ka gribētu sakārtot arī pagasta ceļus, jo šī gada lietas liecināja, ka situācija ir bēdīga. "Nelaime tā, ka Ministru kabineta noteikumi neļauj viensētu pievedceļus iekļaut pagasta labojamo ceļu sarakstos," skaidro pagasta pārvaldnies.

A.Višņakovs atklāj, ka pāris pēdējās aizvadītās ziemas nav sagādājušas lielas grūtības ceļu tīrīšanas ziņā, jo sniega bija maz. Viņu apmierina sadarbība ar uzņēmumu "Liepas Z", kas iepriekšējā ziemā tīrīja pagasta ceļus, kā arī planēja tos vasarā. Taču rudenī sāksies jauna iepirkuma procedūra un jaunu līgumu slēgšana, tāpēc pagaidām nav zināms, kam uzticēs pagasta ceļu uzturēšanu šajā ziemas sezonā.

Bērnus pārvadās divi autobusi

Lazdulejas pagasta skolēnu autobusam šajā mācību gadā Balvu skolās ik rītu jānogādā 15 skolēni, bet uz Bērzkalnes pirmsskolas iestādi - 15 mazuļi. "Mūsu autobuss vairs nebūs tik noslogots, jo šogad arī Bērzkalnes pagastam ir siks autobuss. Plānojam sadalīt, kurus bērnus kura pagasta transports vedis, lai neiznāk tā, ka viens autobuss brauc pārpildīts, bet otrs - pustukšs," stāsta A.Višņakovs. Diemžēl Lazdulejas pagasta pārvaldnieska novērojumi liecina, ka demogrāfiskā situācija pagastā četru gadu laikā ir paslikinājusies: "Kad sāku šeit strādāt, dzima četri, pieci bērni gadā. Tagad tā nav. Pirmajā darba gadā mani pārsteidza arī iedzīvotāju sadalījums pēc vecuma grupām. Interesanti, ka pēc deklarēto iedzīvotāju datiem visvairāk bija iedzīvotāju pašos spēka gados - no 25 līdz 40 gadiem, bet es viņus šeit nerēdu."

Baltinavas novadā

Bērnudārzs pārceļas uz vidusskolas telpām

"Kad rasainā zālē krit āboli, kad mūsu zemnieku saimniecību druvās līdz tumsai strādā kombaini un kad asteres pagriež galvas uz skolas pusī, klāt ir 1.septembris un jaunais mācību gads," uzrunājot skolas kolektīvu, bērnu vecākus un ciemiņus Zinību dienas svinīgajā pasākumā, teica Baltinavas vidusskolas direktors IMANTS SLIŠĀNS.

Direktora uzruna bija īsa, jo, kā viņš uzsvēra: "Labāk mazāk vārdu, bet vairāk bērnu." Pēc vairāku gadu skolēnu skaitiskā krituma bērnu skaits vidusskolas 1.-12.klasēs ir nedaudz pieaudzis. Šoruden mācības vidusskolā uzsāk 114 skolēni, no tiem 1.klasē - 7. Desmitajā klasē mācīsies 12 skolēni - par diviem vairāk, nekā noteikts normatīvos lauku skolām. Uzsākot jauno mācību gadu, klātesošos uzrunāja arī novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa un Baltinavas Romas katoļu draudzes prāvests Stanislavs Prikulis.

Ar šo mācību gadu vidusskolā darbu uzsāk skolotāja Silvija Ločmele, kura mācis 1.klasi, 5.-9.klasei mājtūri un tehnoloģijas mācis skolotājs Raimonds Leicāns, kā arī skolai ir jauns saimniecības daļas vadītājs - Sandis Logins. 1.septembris Baltinavas vidusskolā bija ne tikai pirmā skolas diena jaunajā mācību gadā vidusskolas skolēniem, uz jaunām telpām pārcēlās arī Baltinavas pirmsskolas izglītības iestāde. Tagad Baltinavas bērnudārzs atrodas vidusskolas ēkas pirmajā stāvā. Pateicību par ieguldīto darbu skolas direktors izteica visiem, kas tuvinājuši šo brīdi, lai 1.septembrī bērni varētu ienākt savā jaunajā mājvietā - košā un drošā. Īpaša pateicība pienācās Saeimas deputātam Jānim Trupovniekam, kurš palīdzēja sarūpēt naudu pirmsskolas telpu remontam, kas pašu spēkiem būtu bijis pagrūti.

Pirmsskolas izglītības iestādes metodiķe ILZE LOČMELE "Vadugunij" pastāstīja, ka bērnudārza telpas atbilst visiem Ministru kabineta noteikumiem. Atzinīgi tās novērtējusi arī Veselības inspekcija. "Savukārt mūsu darbinieces sevišķi priečājas par atvilktnu tipa gultīnām, ko izgatavojis meistars Aldis Voits," teica Ilze. Pirmsskolas izglītības iestādi apmeklē 23 bērni, no tiem 14 - jaukto grupiņu (no pusotra līdz četriem gadiem ieskaitot), bet sagatavošanas grupā mācīsies 9 piecgadīgie un sešgadīgie bērni. Pirmsskolas izglītības iestādē strādās trīs skolotājas, divas skolotājas palīdzes, mūzikas skolotāja, logopēds, bet līdzšinējā dārziņa pavāre pildīs veļas mazgātājas pienākumus. Pārceļoties uz jaunajām telpām, neviens līdzšinējais bērnudārza darbinieks nav zaudējis darbu.

Novada domes priekšsēdētāja LIDIJA SILIŅA solīja, ka bērnudārza pedagojiem, kuri strādā ar bērniem līdz piecu gadu vecumam, būs algū palielinājums, kā to prasa pedagogu algu reforma. "Jā, mēs pacelam algas no tā paša mazumiņa, kas ir mūsu rīcībā, bet mēģināsim izķepuroties," viņa teica. Tāpat pašvaldība iesniegusi projektu par rotaļu laukuma izbūvi pie skolas. Ja to apstiprinās, bērni iegūs ne vien jaunu, bet arī vērienīgu rotaļu laukumu.

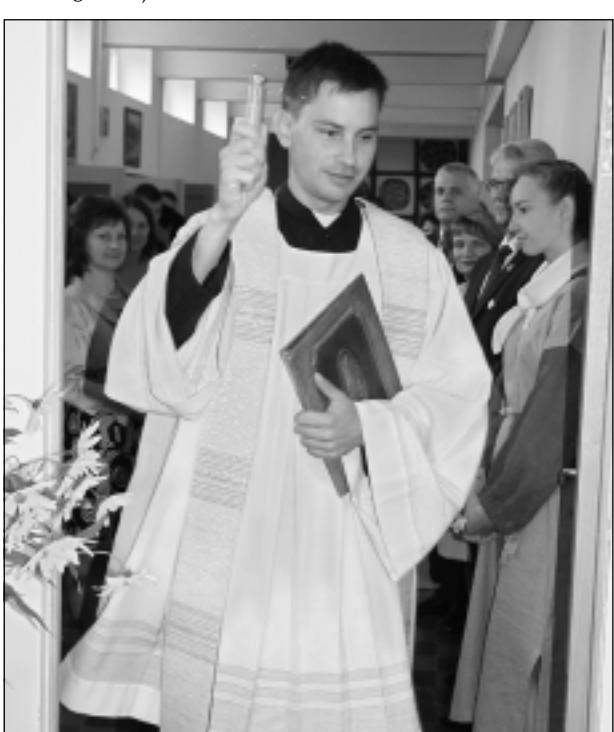

Atklāj bērnudārzu.
Pārgriežot lento, bērnudārza jaunās telpas svinīgi atklāja Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa, pirmsskolas izglītības iestādes metodiķe Ilze Ločmele un Saeimas deputāts Jānis Trupovnieks. Bērnudārza telpu remontam un iekārtošanai vidusskolas ēkā bija nepieciešami vairāk nekā 10 tūkstoši eiro, no kuriem 8 palīdzēja sarūpēt Saeimas deputāts J.Trupovnieks.

Kļuva drošāki.
Pirmsskolas izglītības iestādes skolotāja Alona Jokste aicina jaunus bērnus uz iepazīšanās spēli "Ripo, bumbiņ!". Kad mazie bija apsēdušies uz paklāja, viņi kļuva drošāki.

Iepazīst telpas. Bērni ar vecākiem iepazīna un novērtēja jaunās bērnudārza telpas, kā arī uzsklausīja pirmsskolas izglītības iestādes metodiķes Ilzes Ločmeles informāciju. "Telpas ir daudz plašākas," secināja Vineta Cīrule, kuras meitiņa Madara apmeklēs bērnudārzu.

Iesvēta telpas un bērnus. Zinību dienā un pirmsskolas izglītības iestādes atklāšanā klāt bija arī Baltinavas Romas katoļu draudzes prāvests Stanislavs Prikulis. Viņš iesvētīja ne tikai jaunās telpas, bet svētīja arī mazos bērnus. Lai Dievs sargā!

Sadraudzējušies. Kopā ar bērniem uz skolu bija atnācis arī suns. "Sākoties skolas gaitām, laika būs mazāk Duksi dzenāt pa sētu," savā uzrunā bērnus mīļi brīdināja domes priekšsēdētāja L.Siliņa.

Sveic ar ziediem un dāvanām. Vecāku vārdā bērnudārza kolektīvu sveica Agita Zelča, dāvinot noderīgas mantas - sienas pulksteni un ūdens krūzi ar filtru. Jāpiebilst, ka bērnudārzu apmeklē Agitas četrgadīgā meitiņa Emma, kurai vēl ir desmit mēnešus jauna māsiņa Terēze.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska, foto - A.Kiršanovs

Konference

Viljakā sveic jaunos skolotājus un pasniedz Atzinības rakstus

30.augustā Vilakas novada Valsts ģimnāzijā notika skolotāju ikgadējā rudens konference, kurā no 117 novadā strādājošiem skolotājiem piedalījās 105.

Atklājot konferenci, skolotāju saimi ar skanīgu un izjustu dziesmu sveica Vilakas Valsts ģimnāzijas absolvents, students Normunds Orlovs un skolas audzēkne Betija Brokāne. Konferencē dalībniekus uzrunāja Vilakas novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inese Circene. "Jūs visi zināt valdības rosinājumu, ka nākotnē skolas gaitas uzsāks bērni no 6 gadu vecuma. Tieki domāts arī par mācību gada pagarinājumu, eksāmeniem, augstāku mācību kvalitāti, jauno modeli, kvalitātes pakāpēm. Jāstrādā tā, lai skolēnus nepārslogotu, lai viņiem būtu mazāk mājas uzdevumu. Daudzi normatīvie akti, noteikumi mudina mūs uz jaunām izmaiņām izglītības jomā. Pedagogam atkal ir jāmainās, jāiet līdzī laikam, jāmudina uz pārmaiņām arī citus," uzsvēra I.Circene piebilstot, ka praksē pierādās, ka visgrūtāk ir mainīties pašam. Viņa vēlēja uzdzīkstieties, rast spēku mainīt sevi, būt apņēmīgiem, uz dzīvi, lietām un notikumiem skatīties pozitīvi, jo ne jau viss ir slīkti. Vilakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs savu uzrunu skolotāju saimei sāka ar matemātisku piemēru, ko māca skolā: mainot saskaitāmos vietām, summa nemainās. Šobrīd, skatoties uz pedagogu algu modeļiem, ir citādi - mainot saskaitāmos vietām, summas mainās. "Jums jāzina un jāsaprot, kādi procesi notiek pasaule, kādi ir skolas galvenie uzdevumi, mācot un audzinot bērnus. Lasot ziņu portālus, mēs redzam, kas notiek ar pedagoģiem, cik daudz un kādas izmaiņas viņiem jāpārīzīvo. Es nezinu, kāda matemātika ir fakta pamatā, ka bērns uz skolu jāsūta jau sešos gados. Bet šodien ir arī laba ziņa - šajā gadā Vilakas novadā neslēgsmi nevienu skolu, jums visiem būs darbs," uzsvēra S.Maksimovs. Viņš pasniedza Atzinības rakstus Rekavas vidusskolas skolotājai Birutai Strapcānei un Vilakas pamatskolas skolotājai Nadeždai Jakovļevai par ilggadēju un apzinīgu darbu. Šīs skolotājas savas darba gaitas ir beigušas. Godināja arī jaunos skolotājus - Madaru Jeromāni, kura strādās Vilakas Valsts ģimnāzijā, un Maritu Kušniri, kura būs Rekavas vidusskolas skolotāja.

"Net-Safe Latvia" Drošāka interneta centra izglītības darba koordinatore Liene Valdmāne Vilakas novada pedagoģiem nolasīja lekciju "Mediju pratība: izglītības mērķis un līdzeklis". Viņa skaidroja, ka mūsdieni tā sauktie digitālie bērni pedagoģijai ir liels izaicinājums. Augstskolās pedagoģi nav apguvuši, kā viņus jēgpilni iesaistīt mācību procesā, tāpēc tiek organizēti kursi, semināri, lai atbalstītu pedagoģus, skaidrotu, paplašinātu zināšanas un ieteiktu piemērotu metodiku. "Mūsdieni situācijā pedagogs mācās mūža garumā, dara to kopā ar skolēniem kā skolēnu partneris, nevis vienīgais zināšanu sniedzējs, kā tas bija kādreiz, kad piekļuve informācijai bija daudz ierobežotāka. Internets jebkurā brīdī var sniegt atbildes uz skolēnu jautājumiem, taču skolēniem mērķtiecīgi jāattīsta mediju pratība - prasme uztvert, saprast, analizēt, strukturēt un vērtēt mediju vēstījumus. Mediju pratība ir mūsdieni cilvēka rīcībspējas pamatā, kas jauj līdzdarboties sabiedriskos procesos, izmantot informāciju savu mērķu sasniegšanai, radīt savu mediju vēstījumu, dalīties ar to," skaidroja L.Valdmāne. Viņa uzsvēra, ka mediju pratības attīstīšana arī vadošajos Latvijas un Eiropas izglītības dokumentos ir minēta kā viena no būtiskākajām darba jomām, definējot mediju pratību un kritisko domāšanu kā tās pamatu, minot, ka, tikai esot šīm prasmēm, jaunietis ir spējīgs kritiski uztvert un analizēt informāciju, atpazīst propagandu, pretojas ideoloģiskam spiedienam, spēj saprast atšķirīgus viedokļus. "Zināms, ka Latvija uzsākusi ceļu uz kompetencēs balstītas izglītības iestenošanu, kur viena no caurviju kompetencēm ir tieši mediju pratība. Citās Eiropas valstis mediju pratība tiek pasniegta kā atsevišķs mācību priekšmets, citās - kā modulis ikviēna mācību priekšmetā, kas būtu piemērotākais arī Latvijas situācijā. Sabiedrībā valda dažādi miti - internets domāts izklaidei; bērni *datoros* visu prot paši; skolā jāstrādā tikai ar drošu informāciju, internetā tā ir nepārbaudīta; skolotāji neprot lietot datortehniku tik labi kā skolēni, tāpēc bail likties nemākulīgam... Taču mediju pratība ir mērķtiecīgi jāmāca tāpat kā prasme lasīt un rakstīt. Par šiem jautājumiem runājām ar Vilakas pedagoģiem," pastāstīja L.Valdmāne. Katrs kolotājs, kurš apmeklēja konfe-

Foto - Z.Logina

Zālē vairāk nekā simts skolotāju. Uz skolotāju rudens konferenci Vilakas Valsts ģimnāzijā ierādās 105 pedagoģi no visām novada skolām.

Skolotāji ir gandarīti. Vilakas novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inese Circene (attēlā) stāsta, ka skolotājiem ļoti patikusi Liezes Valdmānes lekcija. "Viņi daudz no dzirdētā tiešām izmantos savā pedagoģiskajā darbībā. Radās doma šādu

Foto - Z.Logina

Ziedi Madarai Jeromānei. Jaunā skolotāja tikai pagājušajā gadā beidza studijas Rīgas Pedagoģijas un Izglītības vadības augstskolā Alūksnes filiālē, bet jau šogad Vilakas Valsts ģimnāzijā būs audzinātāja 7.klasei. Projektā "Esi līderis" viņa vadīs stundas par uzņēmējdarbību un ekonomiku. "Šīs piedāvājums no skolas direktorei Sarmītei Šaicānai man bija liels pārsteigums, taču piedāvājumam piekrītu, jo mani vilina jauni izaicinājumi," saka Madara Jeromāne.

Foto - Z.Logina

Sveic Maritu Kušniri. Viņa ir skolotāja ar 22 gadu darba pieredzi, bet tagad viņas darbavietā būs Rekavas vidusskola, kur mācis krievu valodu. Stundas viņa pasniegs arī skolās, kur strādāja līdz šim - Baltinavas vidusskolā un Baltinavas Kristīgajā internātpamatskolā. "Kolektīvs ir ļoti jauks. Mēs 1.septembrī jau bijām nelielā ekskursijā uz Mežvidu šūšanas ražotni, pie zemnieces Skaidrītes Šaicānēs Medņevā, kura mūs gardi pacienāja. Gads iesācies jauki," teica M.Kušnire.

Foto - Z.Logina

renci, saņēma praktisku atbalstu - Latvijas interneta asociācijas Drošāka interneta centra izdoto lasāmgrāmatu par internetu 5 - 7 gadus veciem bērniem "Vaifija skola" un starpdisciplināru mācību līdzekli 5. - 9.klašu skolēniem "Pasaule tīmekli". Pedagoģi uzzināja, kā formulēt uzdevumus skolēniem, mācot efektīvi lietot internetā atrodamo informāciju, kā analizēt reklāmās redzamo un īstenībā esošo, kā mācīt prognozēt, kā strādāt ar mediju tekstu, analizējot tā ticamību un citus praktiskajā darbā noderīgus padomus.

Kā saprast bērnus? Lektore Liene Valdmāne (attēlā) uzsvēra, ka mēs dzīvojam informācijas gadsimtā, kad neparedzēti strauji attīstās tehnoloģijas, mainās izglītības mērķi, skolotāja loma, kā arī mūsu pašu domāšana un uztvere. "Mūsdienu bērni tiek saukti par digitāli iedzītajiem, bet vecākā paaudze, kurai pieder bērnu vecāki un arī lielākā skolotāju daļa, par digitālajiem imigrantiem. Mūsdienu bērni piedzīvo mediju bērnību, kad bērnistaba kļuvusi par mediju istabu ar dažādām tehnoloģijām, tēliem no multfilmām, datorspēlēm," skaidroja lektore. **Lappusi sagatavoja Z.Logina**

Māja ar medicīnas vēstures nospiedumiem

Sarunā par tuvākajā laikā darāmajiem pašvaldības darbiem Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs minēja kādreizējās Rekovas ambulances ēkas remontu. Divstāvu ēka ir kultūrvēsturisks objekts, kas atrodas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas uzraudzībā.

Viļakas novada Šķilbēnu pagasta pārvaldes vadītājs ANDRIS MEŽĀLS pārliecināts, ka kultūrvēsturiskās ēkas atjaunošanas darbi varētu sākties jau tuvākajā laikā. "Viss atkarīgs no Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas. Jo inspekcija ātrāk iedos saskaņojumu būvdarbu veikšanai, jo būvdarbi varēs ātrāk sākties. Pat tuvākā mēneša laikā," viņš saka. Ēkai jānomaina jumts, logi, jāveic fasādes atjaunošanas darbi. Vēsturiskās ēkas atjaunošanas darbiem jau bijis izsludināts konkursss, kurā par piemērotāko atzīta firma no Gulbenes novada. Būvnieki un pašvaldība ir gatavi ķerties pie darba, bet inspekcija kavējas ar atbildes sniegšanu, kaut vienlaikus arī darbus steidzina.

Kādreizējā Rekovas ambulances ēkā tagad atrodas pasts, zobārsti, aptieka, veikals un divi dzīvokļi. Viņā no tiem dzīvo pensionāre, bijusī akūtiere Zoja Pančuka. Abi ar viru feldšeri Ivanu Pančuku viņi teju pusgadsimtu darbojušies Rekovas ambulancē un slimnīcā. "Ivans Pančuks bija kara laika medikis. Ja kaut kas sāpēja, viņa miljākais teiciens bija, "udaļīc" (tulkojumā no krievu valodas - izgriezt, nogriezt), tomēr, neraugoties uz to, labs bija dakteris. Mani vēl ārstēja," ar smaidu atceras pagasta pārvaldes vadītājs. Zojas kundze, neraugoties uz cienījamo vecumu, turas īpri, apmeklē veterānu pasākumus, aizstaigā līdz kapiem, kur apbedīts vīrs un citi vēstures griežos ar ambulances ēku saistītie pagasta iedzīvotāji.

Tragiskas pašnāvības un citi notikumi

"Vaduguns" saņēma novada kultūrvēstures pētnieka un bijušā Rekovas iedzīvotāja, kurš tagad dzīvo un strādā Īrijā, FRANĀ SLIŠĀNA vēstuli. Arī viņš saistīts ar Rekovas kultūrvēsturisko ēku. F.Slišāna pētījumā parādījušās jaunas nianes par laiku, kad izveidojās Šķilbēnu pagasts, par kura centru kļuva Reкова, pieminētas tragiskās pašnāvības un citi notikumi. F.Slišāns raksta: "1930.gadā izveidojās jaunais Šķilbēnu pagasts, par kura centru izvēlējās Rekovu, jo tur jau bija katoļu baznīca, sešu klašu pamatskola, aptieka un dzirnavas. Tajā laikā Šķilbēnu pusē trūka ārstniecības iestādes. 1929.gadā manas mammas Jadvigas Slišānes vectēva brālis, sabiedriskais darbinieks un bijušais Latgales Pagaidu Zemes padomes loceklis Jānis Ločmelis (Reks), savu piederošo daļu no Rekovas saimniecības zemes pārdeva Ludvigam Polfanderam - vietējam uzņēmējam un dzirnavniekiem, kurš savukārt hektāru zemes uzdāvināja ārstniecības iestādes būvniecībai. 20.gadsimta 30.gadu sākumā uzsāka ambulances un saimniecības ēku būvi. Ambulances ēka bija viena no pirmajām ugunsdrošajām ēkām Rekovā. Par vienu no pirmajiem feldšeriem Rekovas ambulancē bija iecelts "pirmās atmadas" dzejnieks un rakstnieks, Viļakas sabiedriskais darbinieks Aloizs Ķikučs, kuram šogad aprit 130 gadu jubileja. A.Ķikučs Rekovas ambulance nostrādāja vairāk nekā 10 gadus.

Šai ēkai Rekovā ir arī sava tragiska vēsture. 1934.gadā ambulances ēkā pašnāvību greizsirdības dēļ izdarīja Šķilbēnu pagasta sekretārs Mārtiņš Vaidzībs. Viņš apglabāts Čukulu luterāņu kapsētā. Gandrīz 70 gadus ambulances ēka dzīvo bijusī akūtiere Zoja Pančuka, kura stāstīja, ka kādā no dzīvokļa sienām redzamas Vaidzība ieroča šāviena pēdas.

Pēc 10 gadiem šajā ambulances ēkā notika vēl viena pašnāvība. Feldšeris Aloizs Ķikučs bija glābis no iesaukšanas vācu armijā vairākus Šķilbēnu puses jauniešus. Feldšeris ieportēja jaunieša kājā kādu šķidrumu, kas uz laiku pasliktināja kājas darbību, tādā veidā jaunieti atzina par nederigu karadienestam. Šīs notikums nāca gaismā, un, kad ambulances ēkā ieradās policijas darbinieki, lai arestētu feldšeri, viņš jau bija izdarījis pašnāvību.

Pirms Otrā pasaules kara par ārsti Rekovas ambulances strādāja Milda Pulkstene, dzimusi Mazsalacā. Viņa vadījusi aizsargu pulka sanitātāros kursus un bijusi aizsargu pulka štāba rotas ārste, tikusi apbalvota ar Kārļa Ulmaņa Atzinības rakstu. Kara beigās devusies bēglu gaitās, strādājusi Vācijā, ASV, kur mirusi un apbedīta. Līdz 20.gadsimta 50.gadu beigām, kad uzbūvēja Rekovas slimnīcu, ambulances ēka desmit slimnieku gultas. Ambulances tikušas pieņemtas arī dzemdības. Pirms kara par akūtiери šeit strādājusi Šķilbēnu muižas īpašnieka Ļebedeva vedekla - profesores

Dagnāras Ausekles māte.

1951.gadā Rekovas ambulancē dzimis Latvijā un pasaulei ievērojamais ābeļu kolecionārs un publicists Juris Cibulis.

Vairāk nekā pusgadsimtu Rekovas ambulance strādāja un dzīvoja ārste Nadežda Kazakeviča un feldšeris Ivans Pančuks. Ambulances otrajā stāvā vēl dzīvo viņa sieva Zoja Pančuka. 1986.gadā par galveno ārstu ambulancē sāka strādāt dakteris Andris Spridzāns - "Gada ārsts Latvijā 2012". Šogad A.Spridzāns svin savu 30 gadu darba jubileju.

Manas vecmammas albumā saglabājusies kāda fotogrāfija no 20.gadsimta 30.gadiem, kurā redzami mans vectēvs Antons Ločmelis ar vecmammu Anastasiu un vecmammas māsu Paulīni, aizmugurē redzama Rekovas ambulance. Tajā laikā tā bijusi vienīgā ēka otrā Rekovas daļā."

Laimīgs un bagāts mūžs

Bijušās Rekovas ambulances akūtiere, tagad pensionāre un, kā viņa pati par sevi saka, nespējīgi bagātā Rekovas pilsonē ZOJA PANČUKA ir ēkas vēsturiskais simbols. Šogad pavasarī, 26.aprīlī, viņa nosvinēja 90 gadu jubileju, bet dzīvo šajā ēkā jau 70 gadus. Sākot stāstu par ēkas un cilvēku likteņiem, pensionāre ved rādīt podiņu krāsni savā dzīvoklī, kurā vēl pēc tik daudziem jo daudziem gadiem joprojām redzamas lodes pēdas, ar kuru iemīlējies pagasta sekretārs greizsirdības uzplūdos gribējis nogalināt savu izredzēto, taču lode līgavu skārusi tikai plecā. Ligavainis rēķinus ar dzīvi tomēr noslēdzis, nošaujoties pats. Zojai par to stāstījusi māte, jo tad, kad lode krāsni izurbusi robu, viņa bijusi vēl maza meitene. Protams, traģiskais notikums ir pieminēšanas vērts, taču tā ir ļoti sena vēsture. Zojas dzīve un darbs Rekovas ambulances ēkā aizsācies pēc apprecēšanās ar feldšeri Ivanu Pančuku, kas bija ambulances vadītājs. "Ulmaņa laikos mēs bijām pārtikusi ģimene, kura dzīvoja Šķilbēnu pagastā. Tēva mājās bija ierikota skola. Kad Otrais pasaules karš tuvojās beigām, sāku strādāt par pārdevēju Rekovas veikalā. Manam tēvam bija pazīstami ārsti, kas tolaik strādāja Rekovas ambulancē. Acīmredzot kāds no viņiem bija iemīlējies tēvam par mani. Kādu reizi pie manis no ambulances atrāca sanitāre un teica, ka mani aicina pie ārsta. Atrācu, prasu, ko vajag, un saku, ka man nav laika sēdēt," iepazīšanos ar nākamo viru atceras Zojai. Tā viņi sākuši satikties. Kad Zoja veikalā beigusi darbu, Ivans atrācis pretī. Drīz no frontes sāka atgriezties arī vietējie puiši, kuri jaunietei pārmeta izvēli. Zojai Ivana tomēr kļuva žēl, jo viņš pat nekautrējās apraudāties un teikt, ka viņam nav neviena piederiņā. Laulībā viņi nodzīvoja 50 gadus, izaudzināja divus dēlus. Zoja no darba veikalā aizgāja, jo tā gribēja vīrs, jaunā sieva bija ne vien jauna, bet arī smuka. Zoja izmācījās par akūtiéri un strādāja kopā ar vīru.

Sākotnēji ģimene apdzīvoja divas istabas, vēlāk, kad citi ārsti aizgāja, dzīvoklis kļuva plašaks. Tagad pensionāre ir vienīgā saimniecība vairākās istabās, ar pieleikamo dažādām mantām, kur kādreiz bijusi tā sauktā "meitas" vai dakteru kalpones istabiņa. Pensionāre rāda stūra istabu, jumts vīrs kuras jau labu laiku tek. Viņa šajā istabiņā nedzīvo, pietiek ar vienu, bet baidās, ka mitruma dēļ nerodas elektrības iessavienojums. "Es izskriešu, bet tad te nebūs, ko remontēt," viņa spriež. Dzīvokļa logi ir aizlīmēti, tos nevar ne atvērt, ne aizvērt, jo stikls sabirzīs. Ziemā siltums dzīvokli, protams, lāgā neturas - termometra stabīšā rāda plus deviņus grādus. "Saģērbjos, nenosalstu," saka pensionāre. Viņa dusmojas, ka projektētāji, viņasprāt, jau gadiem taisa projektus ēkas remontam, bet nekas uz priekšu neiet. "Visi tādi kungi, sabrauc ar mašīnām, izstaigā čardaku, bet man pēc viņiem jāvāc gruži," viņa pukojas.

Ūdeni un malku Zojai atnes. "Kamēr vēl staigāju, pati i izkuriņu, i zupiņu sev izvāru. Ja varu, grīdu pamazgāju. Ja grūti paliek, aptiekāre no lejas, tepat no pirmā stāva, zāles iešprīc. Lai slavēts Dievs, iztieku. Citi lūdz, - kaut Dievs mani ātrāk paņemtu! Gan jau paņems, kad vajadzēs, saku," neraugoties uz vecuma problēmām, vecvecmāmiņa priečājas par dzīvi. Cik spēks atļauj, apmeklē pagastā rikotos pasākumus, dzied baznīcas korī. Šogad pavasarī tuvinieku pulkā kafejnīcā jauki nosvinēta ievērojamā jubileja, saņemts arī daudz apsveikumu no pazīstamiem.

Pensionāre padzīvo arī pie radiem Vīksnā un Balvos. Pēc operācijas uzturējusies arī pie dēla un vedeklas Liepājā. Arī tagad dēli aicina pie sevis. "Kamēr varu sevi apkopt un staigāt, nekur neiešu. Arī uz pansionātu nē. "Vaduguni" izrakstu,

Ambulances ēka Rekovā. Kādreizējās ambulances ēkas Rekovā vēl aizvien ir sava šarms, kas izpaužas ēkas būvniecības detaļas gan ārpusē, gan iekšpusē, piemēram, vītnveida kāpnes.

Vecākā iemītniece. Zoja Pančuka ir vecākā ēkas iemītniece, kura šeit nodzīvojusi 70 gadus un zina ēkas vēsturi, kā arī bijušo darbinieku dzīvesstāstus.

izlasu, kas piedzimis, kas nomiris, - dod, Dievs, lai dzīvo visi! Paldies, ka atceraties mani, ka neaizmirstat," saka Zoja atvadoties.

Noder arī vecas mājas

Bijušās Rekovas ambulances ēkā tagad atrodas arī Pilādžu aptieka, kurā strādā farmaceite MARGARITA LOGINA. Uz jautājumu, kā sadzīvo ar seno ēku, Margarita smej un atbild: "Labi!" Protams, labāk būtu, ja ēka iegūtu jaunu vizuālo izskatu, bet par iekštelpu remontu jārūpējas īrniekiem pašiem. Atverot aptiekā pašvaldībai piederošā ēkā, Margarita pati par saviem līdzekļiem nomainījusi logu, siltumam pārmūrēta krāsns. Telpā ir omulīgi. Arī par zāles izplāušanu pagalmā aptiekas vadītāja rūpejās pati.

"Kad Rekovā gribēju atvērt aptiekā, citu brīvu telpu nebija. Taču aptieka bija vajadzīga. Bijā juku laiki, vecā aptieka bija pārstājusi darboties, bet cilvēkiem vajadzēja pirkst zāles. Tad te vēl darbojās ambulance, pierēma dakteris. Bijā arī brīva telpa. Farmācijas inspekcija izvēlē atbalstīja, un varēja sākt iekārtot telpas aptiekai," atceras farmaceite. Viņa spriež, ka ēkas atrašanās centrā ir ieguvums arī aptiekas apmeklētājiem, nekur tālu nav jāiet, nav jābrauc uz novada centru vai citur. Brīvu telpu Rekovā arī tagad trūkst, tādēļ sakārtot seno ēku ar tik bagātu vēsturi nepieciešams.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Saruna

Dzīves moto – nekad nepadoties!

Šajā mācību gadā Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas pedagogu saimi papildinājuši jauna vizuālās mākslas skolotāja LĪGA VEIGULE no Preiļiem, kura nesen Daugavpils Universitātē ieguva magistra grādu studiju programmā "Māksla".

Kā un kad Jums radās interese par mākslu?

-Bērniņu pavadiju Preiļu novada Liču ciemā. Jau kopš mazotnes man patika dažādi rokdarbu veidi, jo arī vecāmāte bija čakla rokdarbniece. Ģimenē visi esam diezgan radoši cilvēki. Mazotnē, spēlējoties uz grants kaudzes, man patika veidot dažādas lietīnas no māla, bet īpaši sirdij tuva bija tekstilmāksla un izšūšana. Vēlāk skolotāji ievēroja, ka man padodas rokdarbi, un Preiļu Mūzikas un mākslas skolas direktore Marianna Abricka paaicināja mani mācīties Preiļu Mūzikas un mākslas skolas mākslas nodajā. Lai gan tur iestājos salīdzinoši vēlu, mācoties 9.klasē, mākslas skolu pabeidzu reizē ar vidusskolu. Diplomdarbā apgleznoju divus durvju stiklus, kas, tāpat kā citu mākslas skolas absolventu diplomdarbi, joprojām atrodas šajā skolā. Pēc vidusskolas, ilgi domājusi, kādā jomā studēt, nolēmu, ka māksla ir tuvāk sirdij, tādēļ iestājos Daugavpils Universitātes Mūzikas un mākslu fakultātē, programmā "Māksla", kur bakalaura programmas studijas pabeidzu 2014.gadā. Pēc bakalaura grāda iegūšanas tajā pat gadā turpināju mācības magistrantūrā un šogad ieguvu arī magistra grādu. Pēc profesijas esmu vidējās izglītības vizuālās mākslas skolotāja.

Kādus mācību priekšmetus Jūsu vadībā šajā mācību gadā apgūs Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolēni?

-Mācīšu vizuālo mākslu 7. - 9.klašu audzēķiem. Tāpat iesaistītos skolas noformēšanas darbos un organizētajos konkursos.

Vai šī būs Jūsu pirmā skolotājas darbavietā?

-Nē, šī būs otrā. Vienu gadu nostrādāju Daugavpils pusē - Naujenes Mūzikas un mākslas skolā mācīju zimēšanu, gleznošanu, kompozīciju, veidošanu, grafiku, vadīju radošās darbnīcas. Studējot augstskolā, strādāju praksē Preiļu mūzikas un mākslas skolā, Daugavpils Saules skolā un Latvijas Mākslas akadēmijā.

To, ka patīk pedagoga profesija, sapratāt tieši prakses laikā?

-Nē, tāpat kā daudzi bērni, jau bērnībā gribēju kļūt vai nu par skolotāju, vai dakteri. Kļuvu par skolotāju.

Kas piesaista šajā darbā?

-Iespēja savas iegūtās zināšanas nodot tālāk. Tā ir aktīva un interesanta profesija. Protams, tas nav viegls darbs, jo prasa daudz enerģijas. Strādājot praksē Daugavpils Saules skolā, izjutu, kāda ir atšķirība, strādājot ar 30 skolēnu grupu un grupu, kurā ir 17 audzēkņi. Strādājot ar lielām skolēnu grupām, nepieciešams ieguldīt daudz vairāk enerģijas. Esmu pabeigusi pirmsskolas izglītības kursus, kā arī piedalījusies Daugavpils 57. Starptautiskajā zinātniski pētniecisko darbu konferencē ar darbu "Teksta un attēla mijiedarbība laikmetīgajā mākslā".

Kādas prasmes vēl vēlētos apgūt?

-Varbūt jaunā darbavietā dos iespēju apgūt floristiku, jo tā man ļoti patik. Diemžēl, mācoties universitātē, tam pietrūka laika.

Kāpēc nolēmāt no Daugavpils pārcelties uz Balviem?

-Mans puisis nāk no Bērzpils un jau otro gadu strādā Balvu Mūzikas skolā. Nolēmām, ka mani nekas nekur netur, tāpēc varu kopā ar viņu pārcelties uz Balviem. Apskatot darba iespējas Balvos, apmeklēju Balvu Profesionālo un vispārizglītojošā vidusskolu, un mani uzrunāja Biruta Vizule, aicinot strādāt šajā vidusskolā.

Kādi bija pirmie iespaidi par jauno darbavietu un skolas kolektīvu?

-No sākuma biju satraukusies, bet mani sagaidīja sirsniņi un miļi. Protams, vienmēr, sākot kaut ko jaunu, saglabājas nedrošības sajūta – vai es to varēšu? Bet domāju, ka būs labi. Izskatās, ka varēsim sastrādāties. Kopā ar Aigu Jansoni jau augusta beigās iesaistījos skolas noformēšanas darbos. Skola ir ļoti skaista. Patik, ka mans kabinets nav mazs - būs, kur

Foto - no personīgā arhīva

Jaunā skolotāja. Līga Veigule neslēpj, ka nepatīk lielpilsētas, tādēļ viņa priecājas par iespēju dzīvot un strādāt tādā mazā un gleznainā pilsētā kā Balvi.

izvērsties.

Esat iecerējusi veikt kādas pārmaiņas savā jaunajā darbavietā?

-Domāju, mainīšu mēbeļu izvietojumu, lai skolēni var strādāt ne tikai uz galda, bet arī pie molbertiem, jo viņiem ir jāveido izpratne par attālumiem, vizēšanu. Tikai sākusi strādāt, sapratišu, ko vēl vajadzētu pārveidot. Zinu, ka skolēni iepriekšējos gados piedalījusies dažādos vizuālās mākslas konkursos. Noteikti to turpināsim. Ja būs iespēja, izveidošu arī kādu interešu pulciņu, kur apgūsim jaunas radošās tekstilmākslas tehnikas, ko iemācījos prakses laikā Latvijas Mākslas akadēmijā. Piemēram, tehniku, kurā no poliestera auduma ar lodāmuru izgriež burtus, ko izmantoju savā magistra darbā.

Kādām radošām nodarbēm atvēlat savu brīvo laiku?

-Man patīk gleznot ar eļļas krāsām. Pārsvarā tā ir daba – mežs pēc lietus, magones .... Manas glezna, tāpat arī mācītantūras diplomdarbu līdz ar citu radošu Preiļu pusēs cilvēku darinājumiem, visu vasaru varēja apskatīt izstādē Preiļos. Dažkārt mēginu kaut ko filcēt, gan izmantojot universitātē apgūto, gan meklējot padomus internetā. Vasaras laikā esmu apguvusi nagu modelēšanu – tagad esmu sertificēta speciāliste. Tas ir mans hobis, ko daru paralēli skolotājas darbam.

Ko pirms tam zinājāt par Balvu Profesionālo un vispārizglītojošā vidusskolu?

-Neko daudz. Vēlāk, ielūkojusies internetā, sapratu, ka te dara daudz ko interesantu. Tā kā pašai amatiera līmeni patīk šūt apģērbus, ar interesi internetā aplūkoju skolas tērpu kolekcijas. Tēri ir ļoti skaisti.

Kā patīk Balvos?

-Balvi ir skaista pilsēta. ļoti patīk Balvu ezers. Ejot gar to, jūtos kā savā pilsētā.

Ko darāt brižos, kad nenodarbojaties ar mākslu vai nemācāt skolēniem zīmēt?

-Ar prieku rušinos puķu dobēs vecāku mājās Preiļu pusē. Patīk daba, mežs. Labprāt ogoju. Šovasar lasīju mellenes gan sev, gan pārdošanai. Mežā relaksējos, klausoties putnu dziesmās.

Ar kādām izjūtām sagaidījat 1. septembrī?

-Visnotāl pozitīvām. Uztraukums, protams, bija. Domāju, ka viss būs labi, jo turos pie dzīves moto: "Nekad nepadoties."

Īsumā

"Skrienam līdzi vējam – preti veseligam dzivesveidam"

Foto - Z. Liebārdis

1.septembrī, svīnīgi atzīmējot Zinību dienu, Balvu Valsts ģimnāzijā jaunais mācību gads iesākās ar vadmotīvu "Dzīve kā mācību stunda". Skolas pagalmā atklāja labiekārtotu atpūtas zonu skolas teritorijā un prezentēja jauniegūtos skrituļslidu pārus.

Gimnāzijas pagalmā tagad iekārtota atpūtas zona ar lielizmēra puķupodu un ērtām sēdvietām, kā arī skolēniem iegādāti 16 skrituļslidu pāri. Jauniegūtās skrituļslidas demonstrēja un pirmo reizi iemēģināja deju grupa "Dancers", kas par godu svīnīgajam notikumam bija sagatavojuši īpašu priekšnesumu. "Prieks, ka pēc kopīgi paveikta darba Balvu Valsts ģimnāzijā skolēniem tepat, skolas teritorijā, būs iespēja kvalitatīvi un ar gandarījumu pavadīt brīvo laiku svaigā gaisā. Lai radošām domām un lieliem darbiem piepildīts jaunais mācību gads!" novēlēja LMT biznesa klientu centra "Rēzekne" vadītājs E.Repelis.

Balvos viesojas Polijas delegācija

Foto - Z. Logina

27. un 28.augustā - laikā, kad Balvos notika kamermūzikas festivāls, Balvu novadā viesojās Polijas delegācija. Tie bija Balvu pašvaldības sadraudzības pilsētas Žukovas vadītāji, kuri šeit ieradās pirmo reizi. Viesi apskatīja Balvu Novada muzeju, kur uzzināja Balvu novada izveidošanas vēsturi, ieguva informāciju par kaimiņu novadiem, ievērojamākajām vietām, kultūru, izglītību, sportu, tūrismu, uzņēmējdarbību. Ciemīni ciemojās arī Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā un apskatīja kokapstrādes, šūšanas un tērpu darināšanas darbnīcas. "Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra" direktore Inta Kaļva viesus iepazīstināja ar dažiem Balvu uzņēmējiem, kuriem būtu interese atrast sadarbības partnerus vai piegādātājus Polijā.

Polijas ciemiņiem parādīja arī Ziemeļlatgales laukus. Pirmā vieta, kur viņi viesojās, bija z/s "Saipetnieki". Saimniecības un senlietu privātkolekcijas īpašnieks Andrejs Stablenieks izrādīja savus plašos krājumus, kas ciemiņiem ļoti interesēja. Žukovieši kopā ar domes priekšsēdētāju Andri Kazinovski apmeklēja dievkalpojumu Balvu Romas katoļu baznīcā. Pēc dievkalpojuma priesteris Mārtiņš Klušs viesiem parādīja Balvu Sakrālās kultūras centru, kā arī pārrunāja ar tīcību un reliģiju saistītus jautājumus. Vēlāk viesi devās uz Briežuciemu, lai ciemiņi redzētu, kā cilvēki dzīvo Balvu novada pagastā, kas atrodas tik tuvu Eiropas Savienības ārejai robežai. Briežuciema pagasta pārvaldes vadītāja Anastasija Gabrāne bija noorganizējusi patīkam lielisku pēcpusdienu. Sākotnēji viesus aizveda uz lauku sētu "Kronīši", kur saimniece Vija Jermacāne parādīja, kā pie ugunkura desmit minūšu laikā uzcept melno maižiti. Lauku sētā poļus cienāja ar lauku pienu, svaigi ceptu baltmaizi, mājās gatavotu ievārijumu, sviestu un šogad ievākto medu. Žukovas pārstāvju patīkami pārsteidza un iepriecināja Balvu novada lauku ainavas, kā arī tīrais gaiss un sakoptā vide. Ekskursija Briežuciemā turpinājās ar Audēju darbnīcas apmeklējumu. Čaklās rokdarbnieces parādīja, kā stellēs auž grīdsegas no auduma strēmelītēm. Bija iespēja redzēt, kā top arī smalkāki rokdarbi – piespraudītes un grāmatzīmes. Noslēgumā uzstājās Briežuciema bērnu un jauniešu folkloras kopa "Soldāni", - pastāstīja Balvu novada sabiedrisko attiecību speciāliste Rita Šubeniece.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Jaundzimušie

Vārdiņa došanu uzticēs radiniekim. 18.augustā plkst. 13.05 piedzima puika. Svars 3,700kg, garums 51cm. Nu jau triju bērnu māmiņa Līga Cibule no Baltinavas pastāstija, ka dēļu mājās gaida divas māsas – Aija (3 gadi) un Agrita (20 gadi). “Turklāt Agritai ir meitiņa Alisei, kurai arī ir 3 gadi,” piebilda Līga. Jaundzimušā māmiņa neslēpj, ka ļoti gribējusi puiku: “Mūsu ģimenē ir puišu deficits.” L.Cibule spriež, ka katrā ģimenē būtu jābūt trīs bērniem. “Savu plānu esmu izpildījusi un to pārpildīt nevēlos,” viņa jokoja. Līga skeptiski raugās un vērtē dažādas tautas pazīmes jeb ticējumus, kā noteikt bērna dzimumu. “Mēdz teikt, ka grūtnieces puikas gaidībās ēd gaļu. Nē, es gribēju šokolādi,” paskaidroja nu jau trīs bērnu mamma.

Tētis izvēlas vārdu Kristiāna. 17.augustā plkst. 3.25 piedzima meitenīte. Svars 3,450kg, garums – 54cm. Pirmdzimtās māmiņa Signe Freivalde no Cesvaines atgādināja, ka šobrīd Madonas dzemdību nodaļā notiek remots: “Braucām uz Balviem, turklāt divas reizes vienā dienā. Pirmajā reizē teica, ka esam par ātru. Braucām otrreiz – vakarā.” Jaundzimušās dzimumu Signe un Kaspars uzzināja otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē. Tad arī Kaspars mudināja meitiņu nosaukt par Kristiānu. “Piekritu – skaists vārds,” atceras jaunā māmiņa Kristiānas tētis taujāts, kā vērtē ģimenes dzemdības, paskaidroja, ka katram vīrietim šis lēmums ir individuāls: “Ja milotā meitenē lūdz, tad...” Jaundzimušās vecāki ir vienisprāt, ka ģimenēs vajadzētu būt diviem bērniem. Provocēti, kad izpildīs, tā teikt, savu plānu, Signe un Kaspars atsmēja: “Tad jau redzēs.”

No katra paņem pa burtam, un sanāk skaists vārds! 22.augustā pulksten 16.43 piedzima meitenīte. Svars - 4,040kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Sanita Poļaka no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. “Līdz pašai dzemdību dienai nebija īstas skaidrības par gaidāmā bērniņa dzimumu. Kā jau šādās reizēs notiek, savu spriedumu un prognozes izteica arī apkārtējie. Vieni sprieda pēc vēdera formas, citi – pēc izskata, taču vienprātības tāpat nebija, jo solīja gan puiku, gan meitenīti. Otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē dakterei izskatījās, ka tā varētu būt meitenīte, taču trešajā jau atkal vairs neko nevarēja redzēt – mazā slēpās. Taču, kad uzzināju, ka arī trešā būs meitenīja, pārņēma prieks. Mazajai derēs visas lielo māsu skaistās kleitas!” teic Sanita. Jaunā māmiņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Alisi, un tam ir īpašs stāsts. “Viņai būs pa burtīnam no mums visiem, un pēdējais – pašai sava. A burts no māsas Ances, kurai 6 gadi, I – no Līvas, kurai 11, gadi, i – no tēta Ivara, s – no manis, bet e – pašai sava. Tā arī tapa skaistais vārdiņš Alise,” skaidro nu jau trīs bērnu mamma. Izrādās, medīku noliktais dzemdību datums bija 11.-12.augusts, bet Alise ar nākšanu pasaulē nolēma nesteigties. “Dienas pēc šiem datumiem vilkās ļoti lēni un gaidīt bija nogurdinoši, bet galvenais, ka viss beidzās labi. Arī Ance dzima Balvos un viņai pasaulē palīdzēja nākt vecmāte Inese Dadžāne. Liels bija mans prieks, kad arī tagad, atbraucot uz slimīni, ieraudzīju to pašu vecmāti. Bet vispār Balvos viss dzemdību nodaļas medīku personāls ir ļoti jauks – visi smaidīgi un atsaucīgi. Prieks, ka tā,” teic trīs meitu mamma no Alūksnes.

Pirms dzemdībām vienojās, kurš būs bērna vārda autors.

23.augustā pulksten 22.40 ģimenes dzemdībās piedzima puika. Svars - 3,280kg, garums 54cm. Puisēna vecākiem Lienei Voičei un Ruslanam Tupicinam no Alūksnes šis ir pirmais bērniņš. Ruslans stāsta, ka jau kopš pirmās grūtniecības dienas viņš bija pārliecināts, ka pirmais bērniņš būs puika.

Savukārt Lienei šķita, ka tā tomēr būs meitenīte. Īstu skaidrību par gaidāmā mazuļa dzimumu topošie vecāki guva vien grūtniecības 8.mēnesi. “Man tā diena joprojām atmiņā. Sākumā uzreiz pēc sonogrāfijas gribēju zvanīt Ruslanam, lai paziņotu šos jaunumus, taču tomēr nocetos un sagaidīju viņu no darba. Tikai tad pavēstīju, ka mēs būsim vecāki puikam, par ko Ruslans, protams, bija ļoti priecīgs, jo jau pašā sākumā apgalvoja, ka būs dēls,” stāsta jaunā māmiņa. Kad beidzot kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, Lienei un Ruslanam bija jāvienojas par viņa vārdu. Taču ir viens ‘bet’. Liene pēc tautības ir latviete, savukārt Ruslans - krievs. Tādēļ topošie vecāki vienojās par vārda došanas kārtību. Ja piedzimtu meitiņa, vārdu dotu Liene, ja puika - Ruslans. Tas bija kompromiss, kuram labprāt piekrita abi. Tieši tādēļ šoreiz galavārds vārda došanas uzdevumā bija jaunajam tētim, kurš puiku nosauca par Jaroslavu. “Man pašai labāk patika vārds Sergejs, taču, ja jau tā vienojāmies, es neiebildu,” skaidro Liene. Jaunā māmiņa stāsta, ka uz Balvu dzemdību nodaļu brauca, paziņu un draugu mudināti, un šo lēmumu nemaz nenožēlo, jo viss bija kārtībā.

No trīs vārda variantiem izvēlējās Sofiju. 29.augustā pulksten 16.24 piedzima meitenīte. Svars - 3,520kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Elīna Jansone no Alūksnes novada Zeltiņu pagasta stāsta, ka šis ir viņas otrs bērniņš: “Mazo māsiņu mājās gaida Karina, kurai 17.septembrī būs divu gadu jubileja.” To, ka arī otrs bērniņš būs meitenīte, Elīna uzzināja jau februārī un nemaz nejutās pārsteigta. “Šoreiz par mazuļa dzimumu nesatraucos - domāju, kas būs, tas būs labi. Un patiešām ir labi, ka nu jau esmu divu meitu mamma,” apliecina Elīna. Viņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Sofiju. Šādu vārdu jaunā māmiņa izdomāja vēl pirms bērniņa nākšanas pasaulē. “Sākumā gan padomā bija trīs vārda varianti - Emīlija, Gabriela un Sofija, no kuriem palikām pie Sofijas. Mums pirms tam bija noruna - ja piedzims puika, vārdu domās vīrs Arvis, ja meitenīte - tas būs mans uzdevums. Nācās domāt man,” skaidro Elīna. Nu jau divu meitu mamma stāsta, ka medīku noliktais dzemdību datums bija ap 6.septembrī, bet Sofija acīmredzot nolēma pasteigties, par ko ģimenei tikai prieks. “Labi vien ir, ka viss tā sanāca. Tagad meitenēm dzimšanas dienas būs katrai savā mēnesī, nevis abām septembrī,” teic Elīna no Zeltiņiem.

Vēl dzimuši:

7.augustā pulksten 8.59 piedzima meitenīte. Svars - 3,025kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Kristiāna Cvetkova dzīvo Apes novada Virešu pagastā.

7.augustā pulksten 23.50 piedzima puika. Svars - 3,680kg, garums 58cm. Puisēna mamma Anastasija Levina dzīvo Ludzā.

10.augustā pulksten 5.52 piedzima puika. Svars - 3,510kg, garums 53cm. Puisēna mamma Dace Lielbārde dzīvo Kubulu pagastā.

10.augustā pulksten 14.43 piedzima puika. Svars - 3,240kg, garums 53cm. Puisēna mamma Mudite Ungure dzīvo Gulbenes novada Druvienas pagastā.

10.augustā pulksten 21.45 piedzima puika. Svars - 3,060kg, garums 52cm. Puisēna mamma Judite Leišauniece dzīvo Gulbenē.

12.augustā pulksten 9.48 piedzima meitenīte. Svars - 3,260kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Elīna Puka dzīvo Balvos.

13.augustā pulksten 16.52 piedzima puika. Svars - 3,560kg, garums 53cm. Puisēna mamma Viktorija Lavrentjeva dzīvo Balvos.

Mans uzņēmums

Tālais ceļš no Sibīrijas uz Balviem

Sarunā ar mūsu novadniekiem SANDI STRAPCĀNU un JĀNI KIKUČU, kuri ir uzņēmuma SIA "Trustimex" ipašnieki, skaidrojām, ko viņi dara un ko rāzo.

Uzņēmums darbojas kopš 2009.gada, un tā pamatdarbības virziens ir kokmateriālu imports no Krievijas, kuru tālākā apstrāde notiek Latvijā, Balvos. "Savu darbību uzsākām, kad Latvijā bija visdzīlākā būvniecības krize, tikko bija plīsis *nekustamo ipašumu burbulis*, kokmateriālu tirgus bija pārsātināts, cenas bija nogāzušās, pieprasījuma pēc būvmateriāliem nebija. Toreiz bija skaidrs, ka kokmateriālu tirgū jauniem spēlētājiem nav vietas... vienīgās cerības bija uz eksportu un uz ipašu tirgus nišu – Sibīrijas lapegle," iesāk Jānis Kikučs.

"Šurp 6 tūkstošus kilometru garu ceļu vagonos mēro neapstrādāti, nekaltēti Sibīrijas lapegles dēļi, kurus šeit kaltējam, ēvelējam, garinām, šķirojam un ražojam terases dēļus, ārējās apdares dēļus un citus ēvelētus izstrādājumus, kā arī izpildām citus pasūtījus pieprasījumus. Liela daļa saražotās produkcijas tiek eksportēta uz Eiropas Savienības valstīm, piemēram, Vāciju, Zviedriju, Dāniju, Poliju un citām. Ja agrāk apmēram 90% produkcijas aizgāja eksportam un tikai 10% palika vietējam tirgum, tagad ir gandrīz otrādi. Pēdējos gados lielākā daļa tiek realizēta tepat Latvijas tirgū, kur uzņēmums ieņem ļoti lielu tirgus daļu un ir viens no lielākajiem tirgotājiem tieši Sibīrijas lapegles kokmateriālu segmentā," skaidro tirdzniecības direktors Jānis Kikučs. Izpilddirektors Sandis Strapcāns piebilst, ka joprojām meklē jaunus sadarbības partnerus un noīeta tirgus, kā arī notiek nepārtraukts darbs ar kvalitātes un konkurētspējas uzlabošanu.

Izvēlas dzimto pilsētu - Balvus

Jānis Kikučs pabeidzis Sociālo Tehnoloģiju Augstskolu, studējis ekonomiku, strādājis "Aldari" par vairumtirdzniecības vadītāju, bet pēc tam veidojis šo firmu. Sandis Strapcāns pabeidzis finanšu fakultāti Banku augstskolā, viņa pēdējā darbavietā pirms sava uzņēmuma dibināšanas bija "Hilti" firmā, kura ražo augstas klases celtniecības instrumentus. "Mēs abi esam no Balviem, šeit esam uzauguši, mācījušies skolā, bet augstāko izglītību ieguvām Rīgā, kur atrodas arī firmas ofiss. Tiesa, divas līdz trīs dienas nedēļā pavadām Balvos, jo ražotnē strādājam arī paši. Nesežam tikai Rīgas ofisā pie datora baltā kreklā, bet, ja vajag, paši metamies palīgā puišiem un kraujam, šķirojam, ēvelējam, zāgējam dēļus un darām citus nepieciešamos darbus," stāsta Jānis Kikučs. Sandis piebilst, ka Balvi ir tuvāk Krievijas robežai, tātad ģeogrāfiski izdevīgāk saņemt kravas no Krievijas, un arī Balvos, viņu dzimtajā pilsētā, cilvēkiem vajag darbavietas: "Pašlaik firmā strādā astoņi cilvēki. Daži ir pieņemti uz pilnu slodzi un strādā astoņas stundas, daži strādā uz stundu likmi, jo darbaspēks nepieciešams tikai tad, kad atnāk mašīnu kravas un mums vajag papildspēkus, vai arī, ja sakrājas daudz pasūtījumu un trūkst darba roku." "Smejos, ka sākumā bijām kā divi *zaļi gurķi*, bet viss sākās ar zinošu un pieredzējušu cilvēku padomiem, kuros ieklausījāmies. Komunicējām ar cilvēkiem, kuri ilgstoši strādājuši "Balvi-Holm" un ir labi speciālisti kokapstrādes jomā. Milzīgs paldies viņiem par padomiem, zināšanām un atbalstu! Sākotnēji pirkām šīs firmas pakalpojumus, jo nebija pastāvīgu un lielu pasūtījumu, nedz arī iespēju uzcelt savu ražotni. Savukārt, laikam ejot, vienojāmies ar "Balvi-Holm" par ražotnes un iekārtu īri," pastāsta Jānis. Puiši skaidro, ka vairāki "Trustimex" strādnieki - kokapstrādes iekārtu operatori, tehnologs, darbu rīkotājs un citi - ir bijušie "Balvi-Holm" darbinieki, tātad profesionāli strādnieki ar lielu darba pieredzi šajā jomā, ar izpratni par kokmateriālu kvalitāti un išķībām un prot strādāt ar konkrētajām iekārtām. "Sibīrijas lapegle ir ļoti *cimperligs* un nestabils kokmateriāls, ir jāmāk to pareizi izkaltēt un saražot kvalitatīvu gala produktu – kopīgi esam to iemācījušies un atraduši atbildes," piebilst Sandis.

Sākums bija grūts

Sākumā bija trīs draugi ar ambicioziem plāniem un vieglprātīgu pieeju biznesam. Laika gaitā ar trešais uzņēmuma līdzīpašnieks nolēma aiziet un veidot savu karjeru citā jomā. Sandis ar Jāni palika divatā problēmās un parādos slīkstošajā uzņēmumā. Lai arī jaunie uzņēmēji bija brīdināti, kā notiek sadarbība ar Krieviju, viņi tomēr uzticējās un zaudēja lielu naudu - pirmie vagoni neatnāca. "Protams, sākumā nebija nepieciešamo apgrozāmo līdzekļu, nācās aizņemties. Mēs aizskaitījām naudu

uz uzņēmumu Sibīrijā, bet materiālu nesaņēmām. Mēs vienkārši *uzmetām*. Pazaudējām aizņemto naudu, kuru apņēmāmies atdot saprātīgā laika termiņā. Labi, ka pretī bija saprotos un kārtīgs cilvēks, kurš saprata problēmu un deva reālu laika posmu tās risināšanai. Naudu atgriezām termiņā. Mēģinājām atrast *uzmetēju* Sibīrijā. Mums ir konkrētā cilvēka visi pasaši dati, fotogrāfija, adrese, pat zinām, ka viņam ir *bobiks "Uaziks"*, kāds reģistrācijas numurs un kur līzingā nopirkts... Meklējām, meklējām, bet nekā. Tad uz Krasnojarsku vairākkārt lidojām paši, meklējām partnerus, izvērtējām tos, slēdzām ligumus, runājām, skaidrojām, cīnījāmies par kvalitāti un cenu, par apmaksas nosacījumiem un minimāliem riskiem abām pusēm. Tā mēs atradām partnerus, starp kuriem radās abpusēja uzticība, jo sibiriešiem patīk atklāts, vienkāršs un godīgs bizness. Ja sarunājām, tad vārds jātur! Ja ir pretenzijas vai problēmas, runājam un risinām. Tur arī ir ļoti daudz uzņēmumu, kurus ir *uzmetuši* un apkāpuši eiropieši," stāsta Sandis. "Bizness var būt tikai tad, kad tas ir izdevīgi abām pusēm, ir jāatrod balansas, savādāk būs tikai vienreizējs darījums – ilgtermiņā tā nevar strādāt," secina Jānis. Puiši skaidro, ka priekšsapmaksa par izejmateriālu uz Sibīriju ir jāveic 50% apmērā, bet gatavo produkciju, ja vagoni atnāk laikus, var realizēt tikai pēc diviem mēnešiem. Eksporta tirgos klienti samaksā tikai 2 - 4 nedēļas pēc piegādes. "Šajā biznesā ir ļoti ilga naudas plūsma, salīdzinoši neliels uzcenojums, tāpēc jātur lieli krājumi Latvijā, jo klienti nav gatavi gaidīt divus mēnešus, kamēr materiāls atbrauks no Sibīrijas, to izkaltēs un izēvelēs. Lapegles kokmateriāliem ir ilgs logistikas un arī apstrādes cikls. Tas ir smags finansiālais slogs," skaidro Sandis. Pieredzes ceļš eksportā arī nav rožlapīņām kaisīt, bet drīzāk ceļš ar basām kājām pāri ērkšķiem. Jānis atceras: "Sameklējām klientus Itālijā, saražojām produkciju, aizsūtījām divas *fūres*, bet atbilde bija, - nemaksāsim, ja gribat, vediet atpakaļ – viņiem išti nepatika kvalitāte. Tas nekas, ka kvalitāte atbilst līguma nosacījumiem, viņi nebija iedzīlinājušies līgumā, viņiem bija svarīga tikai cena. Ar vāciešiem un frančiem ir gājis vēl grūtāk. Jāatzīst, sākumā išti neizpratām, ka vecās Eiropas valstis prasa ļoti augstu kvalitāti, bet nav gatavas par to maksāt augstāku cenu. Tur darbojas vienkārši ekonomikas likumi, ir liela konkurence, līdz ar to zemas cenas un labākā iespējamā kvalitāte. Neturi līdzi – visu labu!"

Par labu Sibīrijas lapeglei

Puiši skaidro, ka Sibīrijas lapegle ir slavena visā pasaulei ar savām unikālajām bioloģiskajām un fizikāli-mehāniskajām išķībām, tāpēc to var klasificēt kā vienu no vērtīgākajiem celtniecības kokmateriāliem, ja salīdzina ilgmūžības, cenas un pieejamības faktorus. Tās koksnes ir noturīga pret ārējās vides ietekmi, tā nepūst tik ātri kā priede vai egle. Par visvērtīgāko Sibīrijas lapegles paveidu uzkata koksni no Krasnojarskas apgabala, jo šeit augošā lapegle ir sveķaina, blīva, ar mazākiem zaru diametriem, ar lielākiem balķu diametriem un garumiem un salīdzinoši viegli izvedama ārā no cirsmām. "Cilvēki ir sapratuši, ka cenu starpība, piemēram, starp priedes, egles un lapegles apdares dēļiem nav tik liela, toties šīs koksnes kalpošanas mūžs būs krietni ilgāks. Ja, piemēram, impregnētas priedes terases dēļ mūžs āra apstākļos būs 7 - 10 gadi, tad Sibīrijas lapegles dēļi mūsu klimatiskajos apstākļos kalpos vismaz 40 gadus. Sibīrijā koks aug skarbos klimatiskajos apstākļos ar lielu temperatūru svārstību diapazonu un salīdzinoši sausā gaisa mitruma limenī, tas aug lēni, - jo lēnāk aug koks, jo kvalitatīvāka koksne izaug. To var redzēt pēc gadsakātu blīvuma - attālums starp gadsakātām ir mazāks par 1 mm. Lapegles koksnei ir īpaši izteikta un savdabīga tekstūra, tā ir ļoti skaista," stāsta Sandis. Viņš skaidro, ka galvenā lapegles koksnes išķīiba ir lielais blīvums, kas neatpaliek no ozola, bet īpašie sveķi, ko satur koksne, aizsargā to no trupēšanas un kukaiņu bojājumiem. Pateicoties īpašajam koksnes sveķu sastāvam, lapegle laika gaitā tikai palielina izturību. "Protams, pasaulei ir arī daudzas eksotiskas cietkoku sugas, kuras pārējējā lapegli visos rādītājtos un kalpo vēl ilgāk, bet diemžēl šo kokmateriālu cenas ir vismaz 6 reizes augstākas par lapegles cenām. Bet lielākā problēma – Latvijā tos praktiski nevar nopirkst vai arī jāgaida mēnešiem ilgi, kamēr tos piegādās. Marketinga rādītāji liecina, ka Latvijas tirgū pieprasījums pēc lapegles tikai pieauga. Šodien ļoti daudzi arhitekti, projekti tātāji un būvnieki kā labāko risinājumu ēku

Foto - Z. Logina

SIA "Trustimex" ipašnieki. Jānis Kikučs (no kreisās) un Sandis Strapcāns uzkata, ka Latgalei, arī Balvu novadam, ir milzīgs biznesa potenciāls. Bet problēma ir cilvēkos, precīzāk, cilvēku domāšanā, jo izveidojies stereotips, ka Latgalē "nevar" veikt veiksmīgu uzņēmējdarbību, jo "nav jau ko darīt", "vienīgā izeja ir aizbraukt". Šo stereotipu katram pašam vajag salauzt un sākt darboties sev vistuvākajā sfērā, meklēt investīcijas, domāt, mācīties, uzlabot, krist un celties, analizēt klūdas, atkal krist un ar jaunu sparu celties, nepadoties... Vieglu ceļu nav, bet nav arī neatrisināmu problēmu," uzkata jaunie uzņēmēji.

ārējiem koka elementiem - terasēm, fasādēm, konstrukcijām un sētām - izvēlas lapegli, - tā kalpos ilgi, izskatās skaisti un nav pārāk dārga," spriež Jānis.

Egle atceļo no Krievijas ziemeliem

Taču ir cilvēki, kuri tomēr izvēlas lētāku produkciju, tāpēc no Krievijas šurp ceļo arī tā sauktā ziemelu egle no Arhangēljas apgabala. "Zinām, ka cilvēkiem Balvos, lai nopirktu kaltētus un kvalitatīvus ēvelētus egles kokmateriālus, piemēram, grīdas vai fasādes dēļus, jābrauc uz Alūksni, Gulbeni vai pat uz Valmieru. Līdz šim Balvos šāda piedāvājuma nebija. Tagad šo produkciju var nopirkst pie mums," saka uzņēmēji. Meži Latvijā ir diezgan daudz izzāgēti, un iegādāties kvalitatīvu egles zāgmateriālu ir pagrūti. Platus un kvalitatīvus egles dēļus ir grūti nopirkst, jo lielās kompānijas šādu produkciju eksportē. "Labā egle aizceļo projām, un Latvijā privātpersonai tādu nopirkst ir pagrūti, pat Rīgā ir salīdzinoši mazs piedāvājuma klāsts, un tikai dažas firmas spēj piedāvāt kvalitatīvus egles kokmateriālus Latvijas klientiem. Mēs šādus kvalitatīvus egles zāgmateriālus neeksportējam, bet atstājam vietējam Latvijas tirgum. Lai arī ziemelu egles koksne ir kvalitatīvā nekā Latvijā augusī egle, kā arī tā mēro tālāku ceļu līdz klientam, tomēr cenu limenis no Latvijas egles būtiski neatšķiras," skaidro Sandis. "Saudzēsim Latvijas mežus un izmantosim Krievijas koksni," smejas Jānis.

Būvē savu ražotni

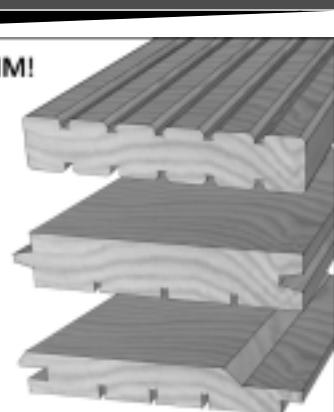
Uzņēmēji pamazām paplašina savu darbības jomu un būvē savu ražotni ar ekonomiskām un modernām kokapstrādes iekārtām. "Bez kreditiem par savu naudu esam nopirkusi teritoriju Rubeņos, 7 km no Balviem, kur palēnām būvējam savu ražotni. Mums nav tādu individuālo ambīciju, ka peļņa katru gadu ir jāizņem no uzņēmuma, lai mēs varētu to tērēt katrs pēc saviem ieskaņiem. Mēs saņemam viduvējas algas, bet visu peļņu novirzām uzņēmuma attīstībā un pamatkapitāla palielināšanā. Mēs neplānojam ātri klūt bagāti, bet strādājam ilgtermiņā," atklāti stāsta Jānis Kikučs.

Reklāma

NO TAIGAS LĪDZ JŪSU MĀJOKLIM!

Kvalitāte par saprātīgu cenu. Ziemelu egles un Sibīrijas lapegles terases dēļi, apdares dēļi, grīdas dēļi un zāgmateriāli. **Balvos, Vidzemes ielā 28**

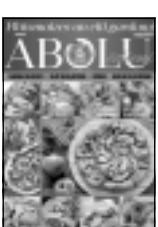
TRUSTIMEX
www.trustimex.lv
Tālr.: 20004385; 20004387
e-pasts: info@trustimex.lv

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Jaunākie žurnālu numuri

Ābolu Ēdieni

Speciālizdevums "Ābolu Ēdieni" ir lielisks palīgs, lai ābolu ražu varētu pagatavot garšīgi un daudzveidīgi.

Jaunajā izdevumā 45 gardas saldo un sāļo ēdienu receptes ar āboliem, kā arī vērtīgi padomi to pagatavošanā!

Kā pagatavot garšīgas pankūkas un smaržīgas plātsmaizes, ceptus ābolus un strūdeles, marmelādes un čatnijus, kā arī gaļas ēdienus ar āboliem - pildītu vistu un sulā sartinātu cūkgaju. Šis un citas gardas receptes lasi jaunajā izdevumā "Ābolu Ēdieni"!

Uzzini arī, kā raudzēt ābolu etiķi un kā izvēlēties pareizu dzierienu pie āboliem ēdienu.

Citādā Pasaule

Sapņi ir muskuļi, kas jātrenē. Latviete Inin, kas apguvusi šamanu gudrības Peru dzunglos.

Raganu katls Siguldā. Turpinām pētīt būrējas Latvijas novados.

Rušņikos paslēpta tautas šifrs. Slāvu tradicionālais dvielis sargā pret lāstu un nodrošina labklājību.

Guli uz bitēm un kļūsti vesels! Dravnieks Juris Valainis dziedina ar bitēm.

Sadzīves maģija. Rokassprāžu nēsāšanas noslēpumi.

Voinīča manuskripts. Noslēpumainākā alķīmiķu grāmata, kas pagaidām nav atšifrēta.

Burvestības Zinību dienai. Kā apvārdot veiksmi visam mācību gadam.

Katrā "Citādās Pasaules" numurā: astrologa un numerologa prognozes, cilvēkstāsti un Mēness dienas kalendārs.

Dārza Pasaule

Rudens mēlošana. Ekonomēt uz mēlojumu var veģetācijas periodā, bet nekādā gadījumā rudenī, kad tuvojas ziemai - augiem nelabvēlīgais periods. Kā mēslot atsevišķu augu grupas? Kad mēslot ar kūts, kad - ar minerālmēsliem? Kā iestrādāt mēlojumu?

Rudens stādišana. Rudenī stādaudzētavas tirgo vasarā paaugušos stādus - izvēle ir pat lielāka nekā pavasarī. Taču, ja konteinerstādus var stādīt visu vasaru, tad kailsakņiem tomēr dažus augus un dažas šķirnes labāk rudenī nestādīt. Kurus augus stādīt rudenī un kurus - tieši pretēji - nekādā gadījumā nestādīt rudenī?

Puķu ieziemošana. Dālījas, gladiolas, kannas, enģeļtaures, begonijas un pelargonijas - kad tās jāizrok? Kā jāsagatavo ziemas glabāšanai? Kā jāuzglabā? Kā sagatavot ziemai daudzgadīgās lobēlijas un lavandu?

Krašņākās dāļiju šķirnes. Četri slaveni dāļiju selekcionāri un kolekcionāri mazārziņu īpašniekiem iesaka, viņuprāt, skaistākās dāļiju šķirnes.

Graudzāles rudens krāsas. Kad vasaras puķu ziedus nokoz salnas, priečājamies par rudens graudzālēm - balti un dzelteni svītotām, ar sarkanīgiem lapu galiem, zilzaļiem kupliem ceriem u.c. To ir daudz un audzēt tās ir pavīsam viegli, ja spējat nepārcensties mēlojot, laistot un apgriežot.

Septembrī sākas jaunstādu pasūtīšana. Ja nav pacietības vai iespēju pašam audzēt puķu stādus no sēklām, savukārt vasaras sākumā nopērkamie šķiet par dārgu, cita iespēja ir pirkstādus - pusfabrikātus jeb jaunstādus. Sanāk lētāk, taču jāpērk vairumā un jāpasūta jau septembrī, oktobrī.

Bārbele - augs sliņķiem. Lai gan mazāk zināmas nekā dekoratīvās šķirnes, bārbelēm ir arī ogu ražošanai domātās formas un sugars. Kā audzējama šī un citas bārbeļu šķirnes? Kur pirkstādus un stādus? Kādas slimības apdraud bārbeles?

Aveņu stādījumu kopšana rudenī. Kā mēslot un koport vasaras un rudens avenes? Kādas ir izplatītākās aveņu slimības? Kuras avenes stādīt rudenī, kuras - pavasarī?

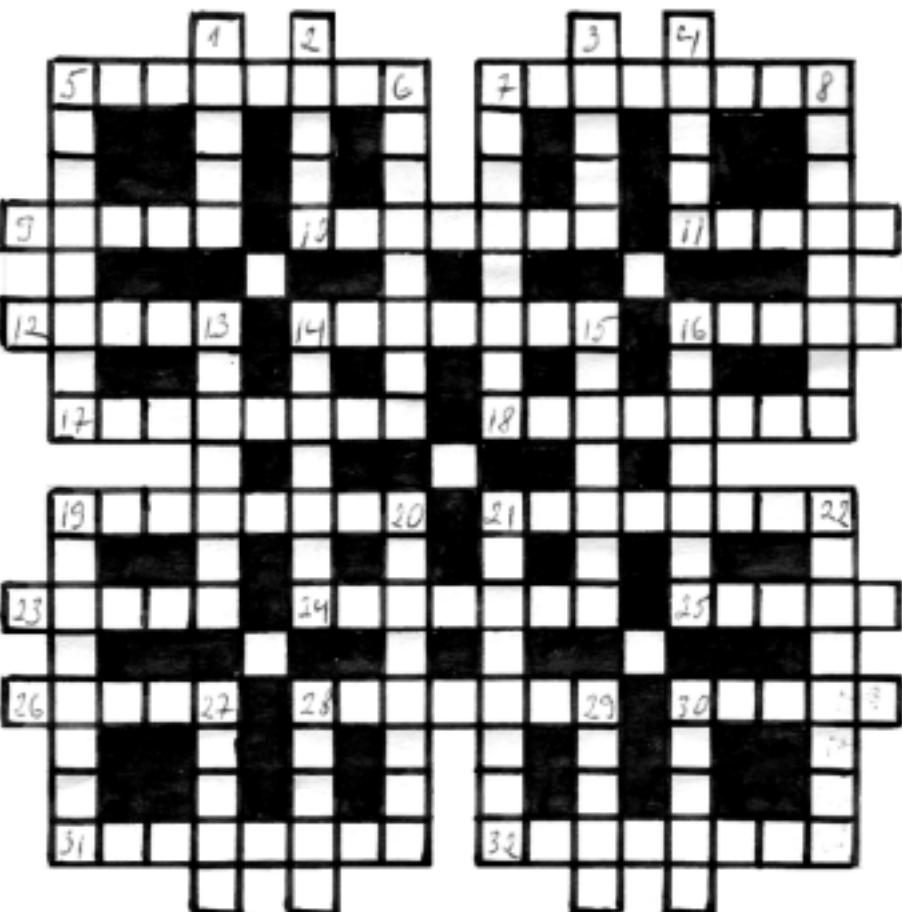
12 idejas malkas glabāšanai. Kārtīgs mājas saimnieks vienmēr malku sarūpē laikus. To var glabāt malkas šķūni, nojumē, novietēt vai mākslinieciski sakrautās grēdās. Taču svarīgi, lai būves vai grēdas saderētu ar mājas un ainavas kopējo stilu. Piedāvā 12 idejas, kā to izdarīt gaumīgi.

Suns dārzā. Skaistas dobes, gluds mauriņš un aktīvs mājas mīlulis - suns. Vai tas ir savienojams? Eksperīti teic - dārzu īpašniekiem jāņem vērā, ka, iegādājoties suni, esat nopirkusi arī problēmas, jo sunim tā instinktus atņemt nevar. Tāpēc gudram ir jābūt pašam saimniekam.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.septembrim.

Sastādījis A. Legovds

Horizontāli: 5. Dzelteno plūmju šķirne. 7. Policijas priekšnieks dažās valstīs. 9. Kārts buru piestiprināšanai. 10. Māsas vīrs. 11. Vārnu dzimtas putns. 12. Grafiskas zīmes skaņas pierakšanai. 14. Nepieciešamais dalībnieku skaits sapulcē, lai pieņemtu lēmumu. 16. Izdilis (apģērbs). 17. Garspalvains medību suns. 18. Dators, kas nodrošina tīkla funkcionēšanu. 19. Vaskam līdzīga masa sveču u.c. izgatavošanai. 21. Augstas kvalifikācijas frizeris. 23. Juceklis, liela nekārtība. 24. Lozungs, uzsaukums. 25. Svētbilde. 26. Dzeltenās ūdensrozes. 28. Piesaitēt. 30. Zirgu delikatese. 31. Ansamblis no sešiem mūziķiem. 32. Sautēts.

Krustvārdu mīkla septembrī

Vertikāli: 1. Kaujas mašīna. 2. Tūristu mājiņa. 3. Otrās brokastis. 4. Izteiksmīga rokas kustība. 5. Vēršu cīņas dalībnieks, kas nogalina vērsi. 6. Zemeslodes lielākā aploce. 7. Traips. 8. Sportists – gargabalnieks. 13. Sarkana vai dzeltena krāsa, ko iegūst no santalkoka. 14. Cilvēks ar fizisko un garīgo atpalicību. 15. Sadzīves pakalpojumu kopums, ko sniedz iestāde. 16. Viesi. 19. Debess ķermēji. 20. Augstskolas audzēknis. 21. Amonija hlorīds. 22. Viegli vasaras apavi. 27. Asins saindēšanās. 28. Kundzes Polijā. 29. Smalkjūtība, pieklājība. 30. Meža un dārza oga.

Augusta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Palāta. Aktivizēties. 3. Raibaļa. Spiedogs. 4. Liesmas. 5. Ezers. Metiss. 6. Stokss. 7. Sliktas. 8. Ieskābs. Ore. 9. Arieta. 10. Konditors. 11. Lēdija. 12. Jūs. Galanta. 13. Stators. 14. Smaida. 15. Rekets. Laukā. 16. Inerts. 17. Triptihs. Taukumi. 19. Sastiprināt. Limits.

Vertikāli: A. Perpendikuls. Krūtis. C. Laimests. Tikties. D. Kopija. E. Transs. Titri. F. Kamols. G. Balkons. H. Ano. Skaisti. I. Kadets. J. Servitūts. K. Mirgot. L. Vasalis. Sol. M. Griesti. N. Meijas. O. Ēvele. Albumi. P. Treika. R. Ironija. Nogurus. T. Sasist. Pastaigāties.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Bet iekšā ir siltāks un mīkstāks! Iesūtīja Andis Ruduks no Balviem.

Balvu mūris. Iesūtīja Leontīne Dukaļska no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Skolās

Brīdināts ir aizsargāts

Sākoties jaunam mācību gadam, skolās atsākušās drošības stundas, kuru laikā Valsts policijas, Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un citu atbildīgo dienestu pārstāvji informē skolēnus par pareizu uzvedību skolā, uz ielas un mājās.

2.septembrī Balvu pamatskolā viesojās Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors ILMĀRS VIZULIS, kurš pastāstīja mazajiem balveniešiem, kā jāuzvedas, lai izvairītos no nelaimēm, atrodoties uz ielas, transportā, skolā un ārpus tās, kā arī par drošu interneta lietošanu, skolēnu pienākumiem un tiesībām, ko nosaka likums. Pirmie nozīmīgo informāciju uzsklausīja mazie pirmklasnieki, kuriem I.Vizulis pastāstīja par drošību ceļu satiksmē – par pareizu ielas šķērsošanu, braukšanu ar velosipēdu, atgādinot, ka līdz 10 gadu vecumam bērni ar velosipēdu var vizināties tikai pagalmos vai vietās, pa kurām nebrauc citi transportlīdzekļi. Savukārt 10 gadu vecumā pēc eksāmena nokārtošanas bērns var iegūt velosipēda vadīšanas tiesības, kas ļaus viņam pārvietoties arī pa ielu. I.Vizulis pastāstīja par noteikumiem, kas jāievēro, braucot sabiedriskajā transportā un automašīnā, tostarp to, kāpēc nepieciešami bērnu autosēdeklīši un drošības jostas.

Īpašu vēribu I.Vizulis pievērsa uzvedības noteikumiem skolā. Viņš atklāja, kādi sodi sagaida skolēnus par slīktu uzvedību mācību iestādē. Policijas pārstāvis brīdināja, ka nedrīkst nemt svešas mantas un nest tās mājās, pat tad, ja tās kāds cits kaut kur ir pāzaudējis. "Ja atrodat kādu mantu, to labāk atdot skolotājai, jo vēlāk būs grūti pierādīt, ka to neesat nozadzis, un var sanākt lielas nepatikšanas, bet pēc tam būs liels kauns," brīdināja policists. Tāpat nevajadzētu jauties kārdinājumam pēc skolas, ieejot veikalā, slepeni paņemt kādu saldumu, jo veikalos ir novērošanas kameras, kas visu piefiksē.

I.Vizulis atgādināja bērniem būt uzmanīgiem, sarakstoties ar svešiniekim internetā, un nekādā gadījumā nepiekrist satikties ar internetā iepazītiem draugiem. "Latvijā ir bijusi gadījumi, ka pēc tam pazūd bērni," teica policists. I.Vizulis uzsvēra, ka nevajag kāpt svešās automašīnās, kā arī nedrīkst neko nemt no svešiniekim. Ne mazāk svarīgi ir labi užvesties pēc mācību stundām, piemēram, nedrīkst mest uz ielām atkritumus, spēlēties pamestās mājās vai celtnēs, kur notiek remontdarbi. "Savukārt mājās nevajadzētu pašiem bez

Foto : I.Tušinska

Klausās ar interesu. Drošības stundā piedalījās arī pirmklasnieks Rihards, kurš pirms tikšanās ar policistu atzina, ka zina, kā uzvesties uz ielas. "Mamma un tētis pastāstīja," apgalvoja skolēns. Rihards atzina, ka kopā ar klases audzinātāju Tamāru Vasiljevu klases skolēni ir pārrunājuši arī uzvedības noteikumus skolā. "Skolā nedrīkst kauties, strīdēties un grūstīties," galvenās pārrunu laikā iegūtās atziņas nosauca pirmklasnieks. atļaujas aiztikt elektroierīces vai kādu citu tehniku," brīdināja policists.

Noslēgumā I.Vizulis pastāstīja bērniem par viņu tiesībām, bet galvenokārt pienākumiem, ko nosaka Bērnu tiesību aizsardzības likums. Piemēram, likuma 22.pantā, kas nosaka bērna pienākumus mājās, teikts, ka bērnam mājās ir jāprot apkopt sevi un jāpiedalās mājas darbos, jāizturas ar cieņu pret vecākiem un citiem ģimenes locekļiem, kā arī aizbildņiem un audžuģimenes locekļiem, ja tādi ir. Likums nosaka arī mazgadīgas personas pienākumus pret sabiedrību, piemēram, bērnam ir pienākums mācīties atbilstoši savai fiziskai un garīgai attīstībai, kā arī mācību laikā ievērot izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus. Bērnam ir pienākums sargāt savu veselību, viņam jāizturas ar cieņu pret valsti, tās simboliem, jāievēro likumi un sabiedrībā pieņemtie uzvedības noteikumi utt. I.Vizulis atklāja arī to, ka dažos gadījumos vecāki drīkst ierobežot bērnu tiesības.

Noslēdzot tikšanos, I.Vizulis novēlēja skolēniem veiksmīgu mācību gadu, aicināja nedarīt blēnas un nenonākt nelaimē: "Gribētu, lai mēs ar Jums tiekamies tikai šādu lekciju laikā, nevis sakarā ar kādiem pārkāpumiem!"

Izmēģina evakuāciju

Piektdien, 2.septembrī, par rīcību ugunsgrēka gadījumā Rugāju mācību iestāžu audzēkņus un skolotājus informēja Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigādes Balvu daļas inspektors kapteinis ULDIS KEIŠS. Viņš ne tikai pastāstīja par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu un iepazīstināja ar dažādu veidu ugunsdzēšamajiem aparātiem, bet arī praktiski pārbaudija skolēnu un skolotāju gatavību evakuācijai ugunsnelaimes gadījumā.

Aizvadītajā piektdienā VUGD pārstāvis U.Keišs Rugāju novada vidusskolas audzēkņiem un pedagogiem vēlreiz atgādināja, cik svarīgi ir zināt, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā. Pirmie šo informāciju saņēma visjaunākie – pirmsskolas vecuma mazuļi. "Iedarbinājām ugunsgrēka trauksmes signālu, bērni kopā ar audzinātājām izgāja no bērnudārza un sapulcējās pulcēšanās vietā, kur pārrunājām kārtību, kā notiek evakuācija. Pastāstīju, kā pareizi jāuzvedas evakuācijas laikā, kā arī atklāju, kādas var būt sekas, ja šos noteikumus neievēro, kā piemēru minot situāciju, kad bērns, izķļuvis no degošās ēkas, nevienam nepazīnojot, dodas uz mājām un neierodas pulcēšanās vietā. Rezultātā, meklējot šo bērnu, ugunsdzēsēji var zaudēt tik dārgo laiku, kas nepieciešams ugunsgrēka dzēšanai vai kāda cita degošajā ēkā palikuša bērnu glābšanai," pastāstīja U.Keišs. Tāpat viņš iepazīstināja bērnus ar ugunsdzēšamo aprātu un tā funkciām.

Vēlāk mācību traunksme atskanēja Rugāju novada vidusskolas ēkā ar mērķi pārbaudit, cik pareizi evakuācijas gadījumā rīkojas skolēni un skolotāji. "Kad visi bija laukā no skolas, pulcēšanās vietā pārrunājām, kāda ir pareiza rīcība ugunsgrēka gadījumā. Visumā evakuācija noritēja labi. Skolēni un skolotāji piejāva tikai vienu nelielu kļūdu, jo, dodoties ārā no skolas, visiem būtu jāpulcējas vienā vietā, bet Rugāju skolā iznāca tā, ka visi palika pie tām izejām, pa kurām bija izgājuši.

Foto : no personīgā arhīva

Jāzina kopš mazotnes. VUGD pārstāvis U.Keišs drošības stundu Rugājos sāka ar viesošanos pirmsskolas izglītības iestādē, kur pastāstīja audzēkņiem un skolotājiem, kā rīkoties ugunsnelaimes gadījumā.

Vienā vietā nepieciešams pulcēties, jo reāla ugunsgrēka gadījumā ugunsdzēsēju vada komandierim nebūs laika ievākt informāciju, pieskrienot pie katra skolotāja, ja viņi būs dažādās vietās. Tas kavēs ugunsgrēka dzēšanu," paskaidroja U.Keišs.

Pēc mācību evakuācijas VUGD pārstāvis skolēniem un pedagogiem pastāstīja par dažādiem ugunsdzēšamo aparātu veidiem un kādos gadījumos tos drīkst izmantot. Piemēram, ūdens – putu aparātu nevajadzētu izmantot elektroierīču dzēšanai, jo rezultātā var iegūt elektrotraumas. Šādos gadījumos labāk piemēroti pulvera vai ogļskābās gāzes ugunsdzēšamie aparāti.

Noslēgumā VUGD pārstāvis informēja Rugāju novada vidusskolas skolotājus par jaunajiem ugunsdrošības noteikumiem, kas stājušies spēkā 1. septembrī, kā arī Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumu, kas stāsies spēkā 1.oktobrī.

Informē policija

Skandalē mājās un brauc dzērumā

Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde ziņo, ka no 29. augusta līdz 4. septembrim Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadu teritorijā sastādīti pieci administratīvā pārkāpuma protokoli par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā, viens protokols – par sīko huligānismu. Nedēļas laikā notikuši pieci ceļu satiksmes negadījumi, divos no tiem cietuši cilvēki. Policija devusies palīgā risināt 11 sadzīves konfliktu, kā arī aizturējusi 7 transportlīdzekļu vadītājus, kuri sēdušies pie stūres alkohola reibumā, divi no viņiem vadīja automašīnu, bet pieci – velosipēdu vai mopēdu.

Atrod un atdod naudas maku

29.augustā divi vīrieši, atraduši Balvu skvērā pazaudētu naudas maku, nogādāja to policijā, kas savukārt nodeva to maka ipašniekam. Valsts policija izsaka pateicību par iedzīvotāju atsaucību.

Uzmanību – Viļakā uzdarbojas krāpnieces!

27.augustā Viļakas novada Viļakas pilsētā un Mednevas pagastā divas sievietes no vientuļiem pensionāriem izkrāpa naudu. Krāpnieces piedāvāja iegādāties it kā kvalitatīvas preces no Baltkrievijas, taču pēc viņu aiziešanas, attinot iesainojumu, izrādījās, ka tajā ir vecas, novalkātas drēbes. Notiek izmeklēšana.

Pārdur automašīnas riepas

29.augustā Viļakā kādas mājas pagalmā automašīnai "Mercedes" nezināms jaundarīs pārdūris visas četras riepas. Uzsākts kriminālprocess.

Apskādē ēku sienas

31.augustā Balvos nenoskaidrotas personas, izmantojot krāsu balonīus, apzīmēja vienas skolas un pašvaldības ēkas sienas Balvos. Uzsākts kriminālprocess.

Vai Tilžā audzē marihuānu?

31.augustā Valsts policija devās uz kādu māju Balvu novada Tilžas pagastā, lai pārbaudītu aizdomas par marihuānas un kaļepju audzēšanu. Policisti konfiscēja vairākus augu stādus, lai pārbaudītu, vai tie satur narkotiskas vielas. Notiek izmeklēšana.

Nozog velosipēdu

1.septembrī Balvos no mājas pagalma nozagts velosipēds. Notiek izmeklēšana.

Brauc reibumā

2.septembrī Balvos 1990.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Mitsubishi" 1,72 promiļu alkohola reibumā, bez autovadītāja tiesībām.

Uzbrauc mežā dzīvniekiem

2.septembra vakarā Viļakas novada Kupravas pagastā automašīna "Audi", ko vadīja 1975.gadā dzimis vīrietis, ietriecās mežā dzīvniekā, kas šķērsoja ceļa braucamo daļu. Pēc negadījuma dzīvnieks iekrēja mežā.

Informē Robežsardze

Robežpārkāpēju ievaino kājā

1. septembrī par nelikumīgu "zaļās" robežas šķērsošanu aizturēti desmit Vjetnamas un viens Krievijas pilsonis.

Viļakas pārvaldes robežsargi Alūksnes novadā pēc robežpārkāpuma pazīmju konstatēšanas uz Latvijas - Krievijas robežas uzsāka pārkāpēju meklēšanu, kā rezultātā aizturēja 10 Vjetnamas pilsoņus. Savukārt Krievijas pilsonis nepakļāvās robežsargu likumīgām prasībām, aizturēšanas laikā izrādīja aktīvu fizisku pretestību un mēģināja bēgt. Robežsargi pārkāpēja aizturēšanai bija spiesti pielietot dienesta ieroci, kā rezultātā pārkāpēju ievainoja kājā. Pēc aizturēšanas robežpārkāpējam sniedza pirmo palīdzību un nogādāja slimīnā, kur medīki atzina, ka hospitalizācija nav nepieciešama. Pret aizturētājiem uzsākts kriminālprocess pēc 284.panta (valsts robežas nelikumīga šķērsošana personu grupā), pēc 285.panta (liela skaita personu nelikumīga pārvietošana pāri valsts robežai) un pēc 270.panta (par pretošanos varas pārstāvim vai citai valsts amatpersonai, ja tā piedalās noziedzīga vai cita prettiesiska nodarijuma novēršanā vai pārtraukšanā).

Aizturot robežpārkāpējus, aizvien biežāk tiek izrādīta pretestība. Tā šogad robežsargi pārkāpēju aizturēšanas laikā jau vairākas reizes bija spiesti pielietot dienesta sūnus. Dienesta ieroci šogad pielietoja pirmo reizi. Šogad jau aizturēti 283 "zaļās" robežas pārkāpēji un 36 personu pārvietotāji.

Īsumā

Atzīstot savu pārkāpumu, varēs maksāt pusi no administratīvā soda

Tas, kurš atzīst sevi par vainīgu un savlaikus samaksā sodu, maksā mazāk – šāda kārtība stājās spēkā 1.septembrī, ko nosaka pieņemtās izmaiņas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Likuma izmaiņas paredz – ja pārkāpējs atzīst savu vainu, amatpersona var lemt par viņa daļēju atbrīvošanu no naudas soda. Tādā gadījumā pārkāpējam 15 dienu laikā jāsamaksā puse no uzlikta naudas soda.

Vienlaikus paredzēti vairāki priekšnoteikumi, lai personu varētu daļēji atbrīvot no naudas soda samaksas. To varēs darīt, ja administratīvā pārkāpuma lietā nebūs cietušo, nebūs apstāķu, kas pastiprina likuma pārkāpēja atbildību, lietā nebūs piemērota garantijas nauda, par izdarito pārkāpumu nav paredzēta administratīvā aresta piemērošana, kā arī persona pēdējā gada laikā jau nebūs nosacīti daļēji atbrīvota no naudas soda.

Tāpat nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas nepiemēros, ja, izvērtējot apstāķus, amatpersona atzīst, ka daļēja atbrīvošana no naudas soda nav piemērota taisnīga sodošā mērķa sasniegšanai.

Ja pārkāpējs 15 dienu laikā nebūs samaksājis naudas sodu 50% apmērā, uzliktais naudas sods būs jāmaksā pilnā apmērā. Tāpat lēmums par nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda zaudēs spēku, ja administratīvi sodītā persona pārsūdz lēmumu par naudas soda uzlikšanu.

Personu nevarēs daļēji atbrīvot no atbildības gadījumos, kad administratīvā pārkāpuma lieta tiks izskatīta bez pārkāpēja klātbūtnes. Tādējādi jaunā kārtība neattieksies uz gadījumiem, kad pārkāpums fiksēts ar fotoradaru, kā arī uz apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem, kad protokols sastādīts bez autovadītāja klātbūtnes.

Gadā vidēji tiek sastādīti ap 600 tūkstošiem administratīvo protokolu, un līdzšinējā administratīvo sodu sistēma ir bijusi neefektīva, jo apmaksāti tiek tikai ap 40% no visiem uzlikajiem sodiem. Līdzekļu piedziņa nav efektīva, jo pārkāpējiem pārsvarā ir nievājoša attieksme pret soda izpildi un liela daļa cenšas novilcināt soda nomaksu, pārsūdzot pieņemtos lēmumus un tiesājoties gadiem, iepriekš par likumprojekta virzību atbildīgajā Saeimas Juridiskajā komisijā skaidroja grozījumu autori Tieslietu ministrijā. Likuma grozījumi rosināti, lai motivētu pārkāpējus brīvprātīgi samaksāt piemērotos naudas sodus.

Par pensiju un atlīdzību indeksāciju 2016.gada 1.oktobrī

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra informē, ka 2016.gada 1.oktobrī, piemērojot indeksu 1,0186, tiks palielinātas (indeksētas) pensijas un atlīdzības vai to daļu apmērs, kas nepārsniedz 332 eiro.

Tas nozīmē, ka tiks indeksētas visas pensijas un atlīdzības, kas nepārsniedz 332 eiro apmēru, un pensijas palielinājums būs atkarīgs no pensijas apmēra. Jo lielāka pensija, jo lielāks tās palielinājums. Piemēram, 200 eiro liela pensija palielinās par 3,72 eiro.

Savukārt tām pensijām un atlīdzībām, kuras ir lielākas par 332 eiro, ar indeksu 1,0186 indeksēs tikai daļu no piešķirtās summas – 332 eiro, kā rezultātā pensijas apmērs palielinās par 6,18 eiro.

Izņēmums ir politiski reprezentētās personas, I grupas invalīdi un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas sekūlikvidēšanas dalībnieki, kuriem pensijas tiks indeksētas ar indeksu 1,0186 neatkarīgi no to apmēra.

Indeksēts tiks tikai pensijas apmērs, neņemot vērā pie pensijas piešķirtās piemaksas (par apdrošināšanas stāžu līdz 1996.gadam) apmēru. Jāņem vērā, ka no indeksētās pensijas var tikt ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kas samazina izmaksājamo pensijas summu.

Indeksētas tiks vecuma, invaliditātes, izdienas un apgādnieku zaudējuma pensijas un atlīdzības, kuras piešķirtas (pārrēķinātas) līdz 2016.gada 30.septembrim.

Valsts pensijas un atlīdzības tiek indeksētas saskaņā ar likuma "Par valsts pensijām" 26.pantu.

Informē VUGD

Stājas spēkā jaunas ugunsdrošības prasības

Šī gada 1.septembrī stājas spēkā Ministru kabineta 2016.gada 19.aprīla noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi", kas nosaka jaunas ugunsdrošības prasības fiziskajām un juridiskajām personām, mazina administratīvo un finansiālo slogu, kā arī aktualizē ugunsdrošības prasības atbilstoši šobrīd spēkā esošiem tiesību aktiem un tehnoloģiju attīstībai.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) izstrādāja jaunos Ugunsdrošības noteikumus ar mērķi sakārtot normatīvo regulējumu ugunsdrošības jomā atbilstoši faktiskajai situācijai, mazināt administratīvo slogu un atvieglot prasības fiziskām un juridiskām personām. Lai gan atsevišķas jauno noteikumu izmaiņas un prasības prasīs laiku, lai tām pielāgotos, tomēr noteikumiem ir vairāki būtiski ieguvumi un atvieglojumi, kas mazinās ugunsgrēku izcelšanās iespējamību, sekmēs ātrāku ugunsgrēku atklāšanu un ilgtermiņā uzlabos ugunsdrošības stāvokli katrā objektā un valstī kopumā.

Būtiskākās izmaiņas, kas jāņem vērā fiziskām personām

✓ Ikvienna pienākums – nekavējoties evakuēties

Līdz šim normatīvais regulējums noteica tikai juridiskās personas vadītāja pienākumu ugunsgrēka gadījumā organizēt cilvēku evakuāciju, bet nebija paredzēts pašu iedzīvotāju pienākums un atbildība evakuēties. Lai izvairītos no situācijām, kad cilvēki atsakās evakuēties, jaunajos Ugunsdrošības noteikumos noteikta prasība ikvienam iedzīvotājam pašam nekavējoties evakuēties, atskanot trausmes signālam vai pamānot ugunsgrēku. Tas ir būtisks solis, lai mainītu cilvēku ieradumus un liktu arī pašiem uzņemties atbildību par savu rīcību dažādās ārkārtas situācijās.

✓ Atvieglootas prasības dūmvadu un ventilācijas kanālu tīršanai

Līdz šim dzīvojamo māju dūmvadu un dabīgās ventilācijas kanālu tīršanu varēja veikt tikai sertificēts skursteņslaučītājs, tomēr turpmāk privātmājās (arī vasarnīcās, dārza mājās utt.) šos darbus varēs veikt arī ēkas atbildīgā persona, kas ir, piemēram, ēkas īpašnieks.

Visas cietā kurināmā apkures ierīces un dūmvadi ir jātira pirms apkures sezonas sākuma (līdz 1. novembrim), savukārt ilgdedzes cietā kurināmā apkures ierīces un dūmvadus jātira papildus vēl vienu reizi apkures sezonas laikā (no 1. novembra līdz nākamā gada 1. martam).

Savukārt gāzes apkures ierīces jātira vienu reizi gadā, bet, ja apkures ierīce atslēgtā ilgāk par sešiem mēnešiem, jāveic ārpusķartas dūmgāzu novadišanas un ventilācijas kanālu pārbaude.

Līdzšinējo trīs gadu vietā turpmāk dūmvadu un ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaude būs jāveic retāk - reizi 5 gados, ko veiks atbilstošs speciālists.

✓ Noteikti ierobežojumi mehānisko ventilācijas iekārtu izmantošanai

Dzīvojamo māju virtuvēs, kurās atrodas gāzes plītis, ir ierīkota dabīga ventilācijas sistēma, lai gāzes noplūdes gadījumā tā izplūstu caur ventilācijas kanālu un telpā nerastos bīstama gāzes koncentrācija. Tomēr nereti iedzīvotāji pie šī dabīgā ventilācijas kanāla ir pievienojuši mehāniskas ventilācijas iekārtas, piemēram, tvaika nosūcējus, kas kavē dabīgo ventilāciju un gāzes noplūdes gadījumā var izveidoties sprādzienbīstama gāzes koncentrācija, notikt sprādziens un izceltas ugunsgrēks.

Līdz 2017.gada 31.decembrim dzīvokļu īpašniekiem jānovērītas, ka pie dabīgās ventilācijas kanāliem ir pievienoti tvaika nosūcēji, atjaunojot un nodrošinot dabīgo ventilāciju.

✓ Ar 2020.gadu dūmu detektori jāuzstāda visās mājās un dzīvokļos

Analizējot VUGD statistiku par ugunsgrēkiem dzīvojamās ēkās, var secināt, ka lielākā daļa cilvēku ugunsgrēkos gājuši bojā nevis no fiziskiem apdegumiem, bet gan no saindešanās ar dūmiem. Vienkāršakais tehniskais risinājums cilvēku aizsardzībai no ugunsgrēka traģiskajām sekām ir uzstādīt mājokļi dūmu detektoru, kas par telpā izveidojušos sadūmojumu brīdina ar spalgu skaņas signālu, tādējādi ļaujot iedzīvotājiem savlaicīgi, pat naktī, pamanīt ugunsgrēka izcelšanos un pamest degosās telpas.

Stājas spēkā jaunas ugunsdrošības prasības

2016.gada 1.septembrī stājas spēkā Ministru kabineta 2016.gada 19.aprīla noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi".

Fazējumi priekšējā

Privātmājā dūmvadu un ventilācijas kanālu tīršanu varēt veikt arī objektā atbildīgā persona, piemēram, saimnieks.

No 2020.gada 1.janvāra

Privātmājas jānodrošina ar dūmu detektoru un ugunsdrošības aparātu.

No 2017.gada 1.septembrī objekti, kurā ir gāzes apariāts, kura jauda ir lielāka par 50 kW vai tas izrošas pagrabības vai konflikta, jāuzstāda pie gāzes, neplīdes, signalizācijas detektori.

Udz 2017.gada 31.decembrī dzīvokļu iepakotāmām jānovērītas, ka pie dabīgās ventilācijas kanāliem ir pievienoti tvaika nosūcēji, nodrošinot dabīgo ventilāciju.

Objekti nepieciešams ugunsdrošības aparātu iekārtu (gasozāles, ofiši, no dzēstspējas, nevis aparātu tilpuma).

Atvieglootas prasības elektroinstalācijas pārbaudē, kas turpmāk jāveic reizi 10 gados.

No 2018.gada 1.janvāra atvieglootas prasības ugunsdrošības aparātu tehniskā apkopei.

Aplikejā ilgums radītās ieradumus, ja radītas, nav mazāk ne kā 5 sekundēm, to vērtē ne reizi līdz 5 sekundēm.

Noteikta maksinātāsās ofišu skaita, kas var atrasties objektā atkarībā no evakuācijas ietrušanai.

Jāuzstāda ugunsdrošības instrukcijas atbilstoši dzīvokļa īpārējai dzīvokļa skaitam.

Notikums precīzēta, ka par atkārtojumu tās uzskaitīs jāuzstāda, kas ledz atvērti evakuācijas durvis līgāk par trim sekundēm.

Ātriņi ugunsdrošības nostādināšanai – mazāki dokumenti, precīzākais apraksts, zināšanas iemaksas.

Jaunie ugunsdrošības noteikumi nosaka, ka, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, dūmu detektori būs obligāti jāuzstāda visās mājās un dzīvokļos. VUGD aicina iedzīvotājus savlaikus parūpēties par savu un lidz cilvēku drošību un, lai novērstu traģiskas ugunsnelaimes, jau tagad ierīkot dzīvokļos vai dzīvojamās mājās dūmu detektorus.

Līdzās tam ar 2020.gada 1.janvāri privātmājas, vasarnīcas, dārza mājas un citus viendzīvokļa objektus būs jānodrošina ar ugunsdrošības aparātu.

Būtiskākās izmaiņas, kas jāņem vērā juridiskām personām

✓ Papildināts ugunsdrošības instrukciju saturs

Jaunajos Ugunsdrošības noteikumos precīzēts un papildināts ugunsdrošības instrukcijas saturs – sākot ar 2017.gada 1.septembrī visās ugunsdrošības instrukcijās būs jāiekļauj paplašināta informācija par objektu, piemēram, jāiekļauj vispārīga informācija par objektu un tā ugunsdrošību raksturojošā informāciju. Līdztekus noteikumi nosaka, ka personām, kuras izstrādā ugunsdrošības instrukciju, veic instruktāžu un vada praktiskās nodarbības, būs jābūt profesionālajai izglītībai ugunsdrošībā vai attiecīgai apmācībai ugunsdrošības jomā.

✓ Mainīta ugunsdrošības aparātu skaita noteikšanas kārtība

Jaunie noteikumi būtiski maina līdz šim pastāvošo kārtību, kādā tika noteikts objektā nepieciešamo ugunsdrošības aparātu daudzums – turpmāk ugunsdrošības aparātu skaits ir jānosaka no to dzēstspējas, nevis atkarībā no aparātu tilpuma.

Līdztekus ar jaunajiem noteikumiem mazināts ugunsdrošības aparātu apkopes finansiālais slogans – sākot ar 2018.gada 1.janvāri tehniskā apkope būs jāveic saskaņā ar ražotāja noteikto apkopes biežumu vai, ja tāda nav noteikta, ne retāk kā reizi piecos gados. Līdzšinējā kārtība paredzēja ugunsdrošības aparātu tehnisko apkopi veikt reizi divos gados.

✓ Ugunsdrošībai lietojamās zīmes pieejamas noteikumos

Līdz šim, lai juridiskās personas zinātu, kādas ugunsdrošībai lietojamās drošības zīmes ir jāizvieto objektos, bija jāiegādājas Latvijas standarts. Jaunajos Ugunsdrošības noteikumos ir iekļautas visas ugunsdrošībai lietojamās zīmes, tādējādi mazinot uzņēmēju finansiālo slogu.

Gan uz fiziskajām, gan juridiskajām personām attiecas jaunajos Ugunsdrošības noteikumos noteiktais elektroinstalāciju (tajā skaitā zemējuma un zibens aizsardzības ierīces) pārbaužu biežums – mazinot finansiālo slogu, līdzšinējō sešu gadu vietā turpmāk šādu pārbaudi ir jāveic reizi desmit gados. Ar 2017.gada 1.septembrī vienlaikus ar elektroinstalācijas pretestības pārbaudēm būs jāveic arī elektroinstalācijas kontaktu savienojumu (piemēram, elektrosadales skapī) pārbaudi ar termokameru.

Plašāka informācija par jauno Ugunsdrošības noteikumu izmaiņām pieejama: http://vugd.gov.lv/lat/drosibas_padomi/ugunsdrošiba/13985-stajas-speka-junas-ugunsdrošibas-prasības.

Informē VID

Darba devējiem EDS pieejams jauns pārskats par darbinieku darbnespējas lapu datiem

Turpinot Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) elektroniskās deklarēšanas sistēmas (turpmāk – EDS) pilnveidošanu, ar 2016.gada 1.septembri darba devējiem EDS pieejams jauns pārskats par darbinieku darbnespējas lapu datiem.

Ar šī gada 1.septembri EDS lietotājiem pieejams jauns pārskats "Darbinieku darbnespējas lapu dati", kurā ikviens darba devējs var piekļūt informācijai par nodarbināto slēgtajām un anulētajām slimības lapām. Pārskats pieejams EDS sadaļā "Pārskati" un atrodas pārskatu grupā "Darba devēja pārskati". Pārskatā attēloti dati no Nacionālā veselības dienesta uzturētās vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas jeb E-veselības sistēmas.

Informē PVD

Uzsāk meža dzīvnieku vakcināciju pret trakumsērgu

Šī gada 5.septembrī Pārtikas un veterinārais dienests (PWD) uzsāk meža dzīvnieku vakcināciju pret trakumsērgu. Vakcīnas, izmantojot mazās aviācijas lidmašīnas, tiks izvietotas pierobežā - 70 līdz 100 km attālumā no Latvijas - Krievijas un Latvijas - Baltkrievijas robežas, ari apdzīvotu vietu tuvumā. Vakcīnu izvietošanu plānots pabeigt līdz septembra beigām.

Meža dzīvnieku vakcinācijai izmanto novājinātu trakumsērgas vīrusa SAD BERN MSV Bio 10 celmu saturošu vakcīnu "Lusvulpen", kas iestrādāta zivju miltu, tauku un parafina maisijuma iekšpusē.

Iedzīvotājiem, pamanot vakcīnu, kas izskatās kā brūngans kubīņš, nedaudz mazāks par sērkociņu kastīti, nevajadzētu to aiztikt, jo meža dzīvnieki sajutīs cilvēku smaržu un ēsmu neēdis.

Vakcīna nav bīstama ne cilvēkam, ne apkārtējai videi, tomēr, ja cilvēks nonācis tiešā saskarsmē ar vakcīnu (ēsmas iekšpusē tā ir šķidra) – tā nonākusi acīs vai brūcē, jāvēršas pie ārsta. PWD aicina pieaugušos par vakcīnām informēt ari bērnus un lūgt tās nekādā gadījumā neaiztikt.

Vakcīna nav paredzēta suniem un kaķiem, tomēr, to apēdot, dzīvnieka veselība nebūs apdraudēta.

Jāatzīmē, ka minētie dati lietotājiem kļūs pieejami tikai tad, kad ārstniecības iestādes būs noslēgušas līgumus ar Nacionālo veselības dienestu un uzsāks elektronisko darbnespējas lapu izrakstīšanu pacientiem E-veselības sistēmā. Ārstniecības personām elektronisko darbnespējas lapu izrakstīšana E-veselības sistēmā obligāti ir jāuzsāk ar šī gada 1.decembri.

VID atgādina, ka ikviens var kļūt par EDS lietotāju, neslēdzot līgumu ar VID, bet izmantojot savas internetbankas lietotājvārdu un paroli, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes izsniegtu eID viedkarti vai VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" izsniegtu elektroniskā paraksta viedkarti (e-parakstu).

Plašāka informācija par VID EDS pieejama VID mājaslapas sadaļā "Elektroniskās deklarēšanas sistēma". Aicinām ari VID mājaslapā pieteikties VID jaunumiem un saņemt informāciju par EDS jaunākajām iespējām savā e-pastā.

Nepalaid garām

Legendārāko rokmūzikas skaņdarbu variācijas Alūksnē

23.septembrī plkst. 19.00
Alūksnes Kultūras centra Lielo zāli piepildīs iespaidīgas un neaizmirstamas legendārāko rokmūzikas skaņdarbu variācijas septiņu izcilu čellistu izpildījumā!

Lieliskais Latvijas čellu trio "Melo-M" kopā ar talantīgo Igaunijas čellu kvartetu "C-Jam" ir apvienojušies, lai radītu unikālu un aizraujošu uzvedumu ar nosaukumu "Black Cello Sabbath"! Lai ari visi dalībnieki ir ieguvuši akadēmisko izglītību, koncertā būs iespējams novērtēt un izbaudīt šo akadēmiskās mūzikas virtuozi variācijas par visiem zināmajām Black Sabbath, Deep Purple, Bon Jovi, Queen, Metallica u.c. rokmūzikas grupu himnām! Starp citu - tieši Alūksnē būs pirmais (un pagaidām vienīgais) šī kopdarba koncerts Latvijā!

Grupas "Melo-M" dalībnieki: Kārlis Auzāns, Mikelis Dobičins, Jānis Pauls.

"Melo – M" ir viena no starptautiski pazīstamākajām Latvijas mūzikas grupām. Koncertos "Melo – M" apvieno akadēmiskās mūzikas pamatus ar virtuozi izpildījumu un rokmūzikai raksturigu atraktivitāti, kā ari sev vien raksturīgo stilu.

Piecu gadu laikā grupa divreiz devusies turnējā pa ASV, notikuši koncerti Krievijā, Francijā, Lielbritānijā, Somijā, Zviedrijā, Norvēģijā, Vācijā, Ukrainā, Igaunijā, Lietuvā, Turcijā un citās valstis.

Grupas "C-Jam" dalībnieki: Perts Tarvass (Pārt Tarvas), Levis-Danels Megila (Levi-Danel Mägila), Marguss Üss (Margus Uus), Tenu Jeesārs (Tõnu Jõesaar).

"C-Jam" šobrīd ir viena no spilgtākajām Igaunijas grupām, kas ar savu neticamo talantu pārveidot visiem zināmas dziesmas čellu variācijās ir nojaukusi ierastās mūzikas robežas starp klasisko un populāro mūziku.

Bīlešu cenas: 7 un 10 euro. Biletes nopērkamas Alūksnes Kultūras centrā un "Bīlešu Paradīzes" kasēs, kā ari interneta www.bilesuparadize.lv.

Pārliecinies, vai aduguni oktobrim, novembrim, decembrim!?

Veiksmes prognoze

6.septembris. Darbigajā otrdienā ieteicami kontakti ar cilvēkiem gan darijumu, gan personīgās dzives sfērā. Pratisim sevi parādīt no labās pusēs un iepatikties kādam vai kādai. Dodoties uz lietišķu tikšanos vai sapulci, mīlās dāmas, velciet kājās garās bikses vai siltu apakšveļu. Stringbiksītes šodien Jums nepalīdzēs noslēgt izdevīgu darijumu vai dabūt algas pielikumu, bet gan sagādās problēmas ar nierēm, urīnpūslī vai olnīcām.

7.septembris. Šodien beidz tirdit un nozēlo padarīto. Pagātni vairs neizmainīsi, bet Tavos spēkos ir ietekmēt nākotni. Tāpēc nebaudies no jaunā. Šodien uzsāktais var izdoties. Labāk, protams, ja sākumā tas būs kāds īslaicīgs darbiņš vai projektiņš. Noriskē patraucēt kādu sponsoru vai mecenātu. Tavi plāni var viņu ieinteresēt.

8.septembris. Šīs ceturtdienas devīze: dzīvoju šodien un tagad! Tāpēc nekādus dižus darbus uz šodienu neplāno, tāpat neizdosies. Labāk pelēkajā ikdienā iesvied kādu prieka dzirksti: sariko romantisku tikšanos vai palutini sevi ar teātra vai koncerta apmeklējumu. Par jaunu nenāks arī masāža, burbuļvanna vai copes lietas.

9.septembris. Laba diena, ja neturēsies pie stingra plāna. Jo Tavā darāmo lietu sarakstā korekcijas var ieviest ne tikai cilvēku, bet arī dabas vai tehniskas niķi. Tāpēc neķerjies pie sarežģītiem darbiem, jo kļūdas būs neizbēgamīs. Un trakākais, ka pēc tam izlabot tās būs ļoti, ļoti grūti. Labāk tad jau aizej pie friziera. Jaunā frīzūra Tev lieliski piestāvēs.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts

T
7.09

C
8.09

Pk
9.09

S
10.09

Apriņķī
nelīds letus

Mazāk
nelīds letus

Diena

+11

+13

+11

+15

+18

+19

+20

+24

Gismeteo.Jaunumi.

Apsveikums

Paskaties, kā saule smaida, un Tu saņem no tās glāstu.
Ūdens, strautā burbuļodams, dzīļu dzīvesstāstu stāsta.
Tev te pieder tik daudz laba- citu smiekli, pašas sāpes.
Un tur dzīļi, dzīļi sirdi padoms - kā var veldzēt slāpes.

Mīļi sveicam **Nataliju Šakinu** lielajā dzīves jubilejā.
Sauli, lai tā vienmēr sirdi spīd, veselību, kas ir visa ķīla,
Dieva prieks lai garām neaizslīd!

Vilis ar ģimeni

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GAĀA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "AIBI" pērk liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus.

Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

Pērk

Pērk meža ipašumus ar zemi un cirsmas.
Tālr. 29433000.

SIA "SENLEJAS" iepērk liellopus, teļus, jērus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26604491, 26319888, 65033720.

Par labām cenam pērk piena teļus un piena telites (6 -12 mēn.).
Tālr. 28686658.

Pērk apīpus.
Tālr. 26452844.

Pērk dzērvenes -1,50 EUR/kg, gailenes.
Tālr. 29600223.

Pēc vasaras pārtraukuma sestdien, 10.septembrī, darbu atsāks **Balvu Sporta skolas PEldbaseins**
Dārza 2, Balvos.
Sezonas atklāšanas dienā - peldbazeina apmeklējumam 10% atlade!

Organizē iepirkšanās tūri MINSKĀ 22.-23. oktobri. Tālr. 29107268.

Pļauj zāli. Tālr. 29165808.

Zāles pļaušana, siena vālošana.
Tālr. 26512307.

Spiež ābolu sulu, 15 centi/l.
Tālr. 28342398.

Spiež ābolu sulu, 20 centi/l.
Tālr. 22017929.

Pievēdam smilti, granti, šķembas, ierīkojam kanalizāciju, ūdensvadus un remontējam piebraucamos celiņus. Tālr. 29105572.

Bruģēšanas pakalpojumi.
Tālr. 27320755.

Bez maksas attīra lauksaimniecības zemes no krūmiem, kokiem.
Tālr. 26211223, 26589370.

Pieņem ābulus, 50 EUR/tonnā.
Tālr. 22017929.

Iekšdarbu remonts.
Tālr. 25157088.

V/a izpūtēju, virsbūvju metināšana. Sagatavošana TA. Tālr. 26660640.

Izīrē 1-istabas dzīvokli.
Tālr. 27820056.

Izīrē 1-istabas dzīvokli.
Tālr. 26185335.

Vajadzigs traktors ar piekabi.
Tālr. 25261140.

Palīdzēšu mācībās un pieskatīšu sākumskolas skolēnu.
Tālr. 29734552.

Vajadzīga aprūpētāja vecam cilvēkam ar dzīvošanu uz vietas.
Tālr. 27843660.

Pārdod

8.septembrī Z/S "GRAČUĻI" pārdods raibus, melnus, brūnus, baltus jaunputnus (5-6mēn.), brūnas un baltas dējējvistas (cena no EUR 2,50), gaiļus (arī maina). Mob. 29186065; 25272041(šoferis). Bērzpili 7.20 - Lazdukalnā 7.35 - Kapūnē 7.40 - Rugājos 7.50 - Medņos 8.00 - Naudaskalnā 8.10 - Balvos 8.20 - Kubulos 8.55 - Vīksnā 9.10 - Kupravā 9.30 - Vilakā 9.50 - Žīguros 10.10- Borisovā 10.30 - Semenovā 10.45 - Šķībēnos 10.55 - Rekovā 11.00 - Upītē 11.10 - Baltinavā 11.30 - Briežuciemā 11.45 - Egļuciemā 12.00 - Vectīlā 12.15 - Tilžā 12.30 - Krišjānos 12.50.

P.s "Ciruliši" 9. un 16.septembrī pārdods dažādu krāsu jaunputnus 5-6 mēn., baltas un brūnas dējējvistas. T: 29424509.

Kubuli 7.30, Balvi 7.40, Vīksna 8.05, Kuprava 8.20, Vilaka 8.40, Žīguri 8.55, Borisova 9.10, Semenova 9.30, Šķībēni 9.35, Rekova 9.45, Baltinava 10.05, Tilža 10.25, Vectīlā 10.40, Skujenieki 10.55, Liepari 11.05, Bērzpils 11.15, Lazdukalns 11.30, Kapūne 11.40, Rugāji 11.55, Upatnieki 12.10.

Pārdod malku. Tālr. 29182492.

Z/S "Užgava" pārdod lopbarības, pārtikas kartupeļus. Tālr. 29432655.

Z.s. "Riekstiņi" Baltinavas novadā pārdod kodinātu ZIEMĀJU SĒKLU. Ir VAAD sertifikāts.
Tālr. 26475154, 29326534.

Pārdod kartupeļus - lopbarībai - 5 centi/kg, pārtikai- 20 centi/kg.
Tālr. 26114987.

Pārdod ziemas ķiplokus.
Tālr. 22034024.

Pārdod auzu zaļos rulonus.
Tālr. 26409862.

Pārdod skalditu malku ar piegādi.
Tālr. 29166439.

Pārdod āra tualeti. Tālr. 29430409.

Pārdod dārzu Verpuļevā.
Tālr. 22845933.

Pārdod dzelzbetona caurtekas un groodus. Dažādi izmēri. Cena pēc vienošanās. Tālr. 26427989.

Pārdod mucas, 12,50 EUR/gab.
Tālr. 25607641.

Piedāvā darbu

SIA "AIBI" aicina darbā STRĀDNIEKUS gaļas cehā. Dzīvesvieta. Tālr. 29478728.

Pazaudēts

Nozaudēta zila dokumentu mape. Atlīdzība garantēta. Tālr. 26450904.

Dāvina

Dāvina maza auguma suņu meitenētes Baltinavā.
Tālr. 26462798.

Dāvina divus mēnešus vecus kaķenus. Tālr. 28769409.

Dažādi

Veikalā "MARI-M" fināla izpārdošana. Gaidām 9., 10.septembrī Brīvības 78.

JAUNS PREČU PIEVEDUMS lietotu apģērbu veikalā "LatBat", Tautas 1.

Autoskolā "BaronsR" B kat. - 12.septembrī plkst 17.00; C kat. - 12.septembrī plkst. 17.00.
Tālr. 29336212, www.baronsr.lv.

Pateicība

Sirsniņi pateicamies Viļakas aprūpes centra darbiniekam, priesterim Guntaram Skutelim, ērģelnieci Initai Raginskai, apbedišanas birojam "Otems", kafejnīcas "Pierobeža" meitenēm par garšigo bēru mielastu, māksliniekam - mūziķiem, bijušajiem darba kolējiem, dziedātājām, visiem radiem, draugiem, kaimiņiem, visiem, visiem, kuri bija kopā ar mums sāpju brīdi, viru, tēvu, vectēvu **Jāzepu Dvinski** mūžībā pavadot.

SIEVA, DĒLS, MAZDĒLI

Līdzjūtības

Gar druvu, kas smaržo pēc maizes, Pa ceļu, kas putekļos balts, Es neeju - mani nu aiznes, Aiz manis vēl liepas šalc.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Emeritai un Ilzei ar ģimenēm, TĒVU** mūžības ceļā pavadot.

Ūbeli, Loči

Paldies tev, tēt, par mūža gadiem, Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij

jauts,

Caur naktīm zvaigžnotām un rasas ritiem zilgiem

Pie tevis steigties sirds vēl nemītīgi saukus.

Skumju un sāpju brīdi mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Emeritai un pārējiem tuviniekiem**, tēvu **ANTONU GLĀAUDU** mūžības ceļā pavadot.

Tilžas pagasta pārvaldes kolektīvs

Lai miers maniem bērziem, zem kuriem es stāju.

Lai miers manai zemei, pa kuru es

gāju.

Lai miers maniem putniem, kas debesis skrēja

Un deva daudz spēka no saules un vēja...

Izsakām līdzjūtību **Emeritai Strīkei un Ilzei Aleksandrovai, TĒVU** mūžības ceļā pavadot.

Tilžas pagasta kultūras nama sieviešu koris un vadītāja

Pie tēva kapa šodien kļusi Sirds atvadoties tūkstoš paldies teic Par visu, ko tu mūsu labā veici, Par visu, kas ir tēva roku dots.

Klusi skumstot, izsakām patiesu līdzjūtību **Sanitai Gumeņukai**, kad klusājā kapu kalnīnā jāpavada tēvs **JĀZEPS STEPĀNS**.

Piegādes punkta un pasta "Balvi-1" darbinieki

Aiz zemes malas nogurst gara diena, Būs vakars vēls un zvaigznēm pilna nakts.

Būs jūsu vidū viena tukša vieta, Viens dzīves mūžs būs kapu smiltīm segts.

Lai mūsu patiesa līdzjūtība ir atbalsts sāpju brīdi **Skaidritei Avotiņai, MĀSU** mūžības ceļā pavadot.

A.Krūce, V.Zača, A.Šmagris, Keišu, Kokoreviču, Enģu, Jaundžeikaru ģimenes

Lai sapnis baltais viņas dvēseli aijā Un klausais miers ar saviem sapņiem sedz.

(Ā.Elkse) Kad pārtrūcis **MĀSAS** mūža pavediens, mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Skaidritei Avotiņai**. Dzergāca ar ģimeni

Nogrima saule un apdzisa zvaigznes, Norima vēji un apkluša sirds.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Annai Murašovai**, brāli **JĀNI** pavadot mūžības ceļā.

Dreimanu ģimene Bērzpili

...nebūs šais baltajos ceļos Mums vairs satikties jauts.

Aizsaules slieksniem pāri Tevi nes mūžības strauts.

(K.Apškrūma) Mūsu vispatiesākā līdzjūtība **viram, meitu un māsas ģimenēm, ANU GULBI** mūžības ceļā pavadot.

Bijušie klasesbiedri Rugājos un Austra V.

Vaduguns

Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.: LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļ redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.